

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.

**Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς («ΔΠΧΑ»)
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011**

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.

ΑΡ.Μ.Α.Ε.: 2443/06/Β/86/23

ΕΔΡΑ: ΧΕΙΜΑΡΡΑΣ 8^Α, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

Περιεχόμενα

	Σελίδα
Στοιχεία Επιχείρησης	4
Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	7
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	8
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	9
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	10
Σημειώσεις επί των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων	11
1 Γενικές πληροφορίες	11
2 Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών	12
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	12
2.2 Ενοποίηση Οικονομικών Καταστάσεων	17
2.3 Πληροφόρηση κατά τομέα	19
2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές	19
2.5 Ενσώματα πάγια	20
2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	21
2.7 Έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων	22
2.8 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	23
2.9 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	23
2.10 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία και δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνων	25
2.11 Κρατικές επιχορηγήσεις	26
2.12 Αποθέματα	26
2.13 Εμπορικές απαιτήσεις	26
2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	26
2.15 Μετοχικό κεφάλαιο	26
2.16 Δανεισμός	27
2.17 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	27
2.18 Παροχές στο προσωπικό	27
2.19 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	29
2.20 Προβλέψεις	29
2.21 Περιβαλλοντικές υποχρεώσεις	29
2.22 Αναγνώριση εσόδων	29
2.23 Μισθώσεις	30
2.24 Διανομή μερισμάτων	30
2.25 Συγκριτικά στοιχεία	30
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	30
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	30
3.2 Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου	34
3.3 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών	35
4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	36
5 Πληροφόρηση κατά τομέα	39
6 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	42
7 Ασώματες ακινητοποιήσεις	43
8 Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	44
9 Δάνεια, προκαταβολές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	47

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

10	Αποθέματα	47
11	Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	48
12	Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα στη λήξη	48
13	Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	49
14	Μετοχικό κεφάλαιο	49
15	Αποθεματικά	51
16	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	52
17	Δανεισμός	52
18	Αναβαλλόμενη φορολογία	55
19	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	57
20	Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις	58
21	Εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων.	59
22	Παροχές σε εργαζομένους	62
23	Έξοδα διάθεσης, διανομής και διοίκησης	62
24	Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης	62
25	Λοιπά έσοδα / (έξοδα)	63
26	Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	63
27	Ζημιές / κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	63
28	Φόρος Εισοδήματος	64
29	Κέρδη ανά μετοχή	65
30	Μερίσματα	65
31	Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	66
32	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και νομικές υποθέσεις	66
33	Δεσμεύσεις και συμβατικές υποχρεώσεις	68
34	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	68
35	Κύριες θυγατρικές, συνδεδεμένες εταιρείες και κοινοπραξίες που ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις	70
36	Άλλα σημαντικά γεγονότα	70
37	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	71

Στοιχεία Επιχείρησης

Διοικητικό Συμβούλιο	Χρήστος-Αλέξης Κομνηνός – Πρόεδρος Δ.Σ. (από 23/12/2011) Ιωάννης Κωστόπουλος – Διευθύνων Σύμβουλος Θεόδωρος-Αχιλλεύς Βάρδας – Εκτελεστικό Μέλος Αλέξιος Αθανασόπουλος – Μη εκτελεστικό Μέλος Δημόκριτος Αμαλλος – Μη εκτελεστικό Μέλος Γεώργιος Καλλιμόπουλος – Μη εκτελεστικό Μέλος Αλέξανδρος Κατσιώτης – Μη εκτελεστικό Μέλος Δημήτριος Λάλας – Μη εκτελεστικό Μέλος Γεράσιμος Λαχανάς – Μη εκτελεστικό Μέλος Παναγιώτης Οφθαλμίδης – Μη εκτελεστικό Μέλος Θεόδωρος Πανταλάκης – Μη εκτελεστικό Μέλος Σπυρίδων Παντελιάς – Μη εκτελεστικό Μέλος Ιωάννης Σεργόπουλος – Μη εκτελεστικό Μέλος (από 31/8/2011)
Άλλα Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου κατά την προηγούμενη χρήση:	Αναστάσιος Γιαννίτσης – Πρόεδρος Δ.Σ. (02/12/2009 – 11/11/2011) Αναστάσιος Μπάνος – Μη εκτελεστικό Μέλος (28/12/2009 – 31/12/2011)
Διεύθυνση Έδρας Εταιρείας:	Χειμάρρας 8Α 15125 Μαρούσι , Ελλάδα
ΑΡ.Μ.Α.Ε.:	2443/06/Β/86/23
Ελεγκτική Εταιρεία:	ΠραισγουωτερχαουζΚούπερς Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία Λεωφόρος Κηφισίας 268 15232 Χαλάνδρι Ελλάδα

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε

Έκθεση επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε (η «Εταιρεία») και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος»), όπως παρατίθενται στις σελίδες 7 έως 70 που αποτελούνται από την κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2011, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2011 και τη χρηματοοικονομική του επίδοση και τις ταμειακές του ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α του Κ.Ν 2190/1920.

β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2012

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΠράϊσγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

Μάριος Ψάλτης
Α.Μ. ΣΟΕΛ 38081

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Σημ.	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Πάγιο Ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	6	3.204.096	2.668.495
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7	177.875	205.008
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	8	616.095	560.783
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	18	19.969	38.827
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση		2.062	2.078
Δάνεια, προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	9	96.235	87.850
		4.116.332	3.563.041
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	10	1.141.191	1.600.625
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	11	945.818	937.879
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα στη λήξη	12	-	167.968
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	13	985.486	595.757
		3.072.495	3.302.229
Σύνολο ενεργητικού		7.188.827	6.865.270
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	14	1.020.081	1.020.081
Αποθεματικά	15	493.142	500.066
Αποτελέσματα εις νέον		884.374	866.737
Κεφάλαιο και αποθεματικά αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής		2.397.597	2.386.884
Δικαιώματα μειοψηφίας		132.393	144.734
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		2.529.990	2.531.618
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια	17	1.142.296	1.133.196
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	18	49.134	50.796
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	19	113.991	143.414
Μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία	21	50.158	66.296
Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις	20	59.588	47.494
		1.415.167	1.441.196
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	16	1.686.950	1.472.712
Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη		22.403	119.227
Δάνεια	17	1.531.893	1.297.498
Μερίσματα πληρωτέα		2.424	3.019
		3.243.670	2.892.456
Σύνολο υποχρεώσεων		4.658.837	4.333.652
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		7.188.827	6.865.270

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. για το έτος 2011 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 23 Φεβρουαρίου 2012.

Πρόεδρος
Διοικητικού Συμβουλίου

Χρήστος-Αλέξης Κομνηνός

Διευθύνων Σύμβουλος

Ιωάννης Κωστόπουλος

Γενικός Διευθυντής
Οικονομικών Ομίλου

Ανδρέας Σιάμισης

Διευθυντής
Λογιστικής

Ιωάννης Λέτσιος

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων

	Σημ.	Έτος που έληξε	
		31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)		9.307.582	8.476.805
Κόστος πωληθέντων		(8.657.489)	(7.666.726)
Μικτό κέρδος		650.093	810.079
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	23	(466.638)	(480.812)
Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης	24	(3.556)	(20.660)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) - καθαρά	25	(4.890)	35.306
Λειτουργικό αποτέλεσμα		175.009	343.913
Χρηματοοικονομικά (έξοδα) / έσοδα - καθαρά	26	(68.371)	(59.434)
Κέρδη / (Ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	27	(10.697)	(15.793)
Κέρδη από συνδεδεμένες επιχειρήσεις και έσοδα συμμετοχών	8	67.488	30.027
Κέρδη προ φόρων		163.429	298.713
Φόρος εισοδήματος	28	(45.763)	(111.294)
Καθαρά κέρδη έτους		117.666	187.419
Λοιπά Συνολικά Έσοδα			
Κέρδη / (Ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	15	(72)	44
Απραγματοποίητα κέρδη / (ζημιές) στην αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	15	(12.908)	(25.188)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενοποίηση θυγατρικών	15	(40)	639
Λοιπά συνολικά (έξοδα) / έσοδα έτους, καθαρά από φορολογία		(13.020)	(24.505)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα έτους μετά από φόρους		104.646	162.914
Κέρδη αποδοτέα σε :			
Ιδιοκτήτες της μητρικής		114.150	179.818
Δικαιώματα μειοψηφίας		3.516	7.601
		117.667	187.419
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα αποδοτέα σε:			
Ιδιοκτήτες της μητρικής		101.286	155.773
Δικαιώματα μειοψηφίας		3.360	7.141
		104.646	162.914
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ ανά μετοχή)	29	0,37	0,59

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Σημ.	Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής εταιρείας			Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	
		Μετοχικό κεφάλαιο	Απόθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον			Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2010		1.020.081	505.839	841.374	2.367.294	141.246	2.508.540
Κέρδη / (Ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	15	-	44	-	44	-	44
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενοποίηση θυγατρικών	15	-	1.099	-	1.099	(460)	639
Απραγματοποίητα κέρδη / (ζημιές) στην αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	15	-	(25.188)	-	(25.188)	-	(25.188)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)		-	(24.045)	-	(24.045)	(460)	(24.505)
Καθαρά κέρδη έτους		-	-	179.818	179.818	7.601	187.419
Συνολικά πλήρη εισοδήματα για τη χρήση		-	(24.045)	179.818	155.773	7.141	162.914
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους	14	-	1.352	-	1.352	-	1.352
Μεταφορά σε αποθεματικά	15	-	16.919	(16.919)	-	-	-
Μερίσματα σε κατόχους μειοψηφίας	15	-	-	-	-	(3.652)	(3.652)
Μερίσματα του 2009 και προμέρισμα 2010	15	-	-	(137.536)	(137.536)	-	(137.536)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2010		1.020.081	500.065	866.737	2.386.883	144.734	2.531.618
Κέρδη / (Ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	15	-	(72)	-	(72)	-	(72)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενοποίηση θυγατρικών	15	-	116	-	116	(156)	(40)
Απραγματοποίητα κέρδη / (ζημιές) στην αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	15	-	(12.908)	-	(12.908)	-	(12.908)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)		-	(12.864)	-	(12.864)	(156)	(13.020)
Καθαρά κέρδη έτους		-	-	114.150	114.150	3.516	117.666
Συνολικά πλήρη εισοδήματα για τη χρήση		-	(12.864)	114.150	101.286	3.360	104.646
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους	14	-	1.119	-	1.119	-	1.119
Μεταφορά σε αποθεματικά	15	-	4.822	(4.822)	-	-	-
Συμμετοχή μετόχων μειοψηφίας σε μειώσεις μετ. κεφ. θυγατρικής	35	-	-	-	-	(12.962)	(12.962)
Μερίσματα σε κατόχους μειοψηφίας	15	-	-	-	-	(2.739)	(2.739)
Μερίσματα του 2009 και προμέρισμα 2010	15	-	-	(91.691)	(91.691)	-	(91.691)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2011		1.020.081	493.142	884.374	2.397.597	132.393	2.529.990

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Σημ.	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
	843.476	719.272
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(43.182)	(13.552)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	800.294	705.720
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(674.964)	(709.338)
Είσπραξη από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	3.108	8.986
Αγορά θυγατρικής (πρώην BP Ελλάς), καθαρή από ταμειακά διαθέσιμα	-	10.901
Έσοδα από την πώληση της ΕΚΟ Georgia, καθαρά από χρηματικά διαθέσιμα	6.059	-
Εισπραχθείσες επιδοτήσεις	-	131
Τόκοι Έσοδα	25.777	13.270
Έσοδα από μερίσματα	5.976	4.462
Συμμετοχή σε (αύξηση) / μείωση μετοχικού κεφαλαίου συνδεδεμένων επιχειρήσεων	(775)	(17.720)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(634.819)	(689.308)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Τόκοι Έξοδα	(91.323)	(72.061)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της εταιρείας	(85.079)	(137.369)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της μειοψηφίας	(2.739)	(3.652)
Εισπράξεις / (Απόκτηση) χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων στη λήξη	167.968	(167.968)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	932.551	662.122
Εξοφλήσεις δανείων	(702.158)	(191.354)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	219.220	89.718
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	384.695	106.130
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή του έτους	595.757	491.196
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	5.034	(1.569)
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	384.695	106.130
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος του έτους	985.486	595.757

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες

Ο Όμιλος Ελληνικά Πετρέλαια («ο Όμιλος») λειτουργεί κυρίως στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια στον τομέα της ενέργειας. Οι κύριες δραστηριότητες του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- Δύλιση και εμπορία πετρελαιοειδών
- Παραγωγή και εμπορία πετροχημικών
- Παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας
- Έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων

Η μητρική εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα, Χειμάρρας 8^Α, 151 25 Μαρούσι. Οι μετοχές της εταιρείας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. και οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. για το έτος 2011 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 23 Φεβρουαρίου 2012. Οι Μέτοχοι της Εταιρείας έχουν τη δυνατότητα να τροποποιήσουν τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις μετά τη Δημοσίευση.

2 Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές που ακολουθήθηκαν κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων παρατίθενται ακολούθως. Οι λογιστικές πολιτικές έχουν εφαρμοστεί σε όλα τα χρόνια που παρουσιάζονται εκτός εάν έχει δηλωθεί διαφορετικά.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. και των θυγατρικών της για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από τη Διεθνή Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ»).

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως έχει τροποποιηθεί από την αναπροσαρμογή της αξίας των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, καθώς επίσης και των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού (περιλαμβανομένων και των παραγώγων) που αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα απαιτεί άσκηση κρίσης από την Διοίκηση του Ομίλου καθώς επίσης και εκτιμήσεις στην διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών για τον υπολογισμό των διαφόρων λογιστικών μεγεθών. Οι περιοχές που χρήζουν μεγαλύτερου βαθμού υποκειμενικότητας ή είναι αυξημένης πολυπλοκότητας ή όπου οι υποθέσεις οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη σημείωση 4. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην αντίληψη των γεγονότων και ενεργειών από τη Διοίκηση του Ομίλου και τα πραγματικά γεγονότα μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

2.1.1 Συνέχιση δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2011 προετοιμάζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) και παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές του Ομίλου με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης, έχει δημιουργηθεί σημαντική οικονομική αβεβαιότητα στις διεθνείς αγορές και ειδικότερα σε σχέση με την Ελληνική οικονομία και πιθανές επιπλοκές στην επιτυχή έκβαση του προγράμματος αναδιάρθρωσης του δημόσιου χρέους. Μετά από προσεκτική εξέταση, και για τους λόγους που εξηγούνται πιο κάτω, ο Όμιλος θεωρεί ότι, (α) η βάση της συνεχούς δραστηριότητας προετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων δεν επηρεάζεται, (β) τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις του Ομίλου παρουσιάζονται ορθά σε σχέση με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος και (γ) έχουν σχεδιαστεί προγράμματα λειτουργίας σε περίπτωση προβλημάτων για να αποφευχθούν σημαντικές δυσλειτουργίες στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Ελληνικό Δημόσιο Χρέος και συναλλαγματικός κίνδυνος:

Κατά τη διάρκεια της πρόσφατης συνάντησης των υπουργών οικονομικών του Eurogroup, επικυρώθηκε η απόφαση για επέκταση του δεύτερου πακέτου βοήθειας στην Ελλάδα με τη συμμετοχή επενδυτών του ιδιωτικού τομέα (PSI), καθώς και η δέσμευση της Ελληνικής κυβέρνησης να εφαρμόσει όλα τα απαραίτητα μέτρα που θα στηρίζουν τη διάσωση της χώρας και τη μείωση του δημόσιου χρέους.

Οι δραστηριότητες του Ομίλου είναι προστατευμένες από την φύση τους από τον κίνδυνο ενός διαφορετικού νομίσματος λόγω του ότι όλες οι συναλλαγές που γίνονται στον πετρελαϊκό τομέα βασίζονται σε διεθνείς τιμές αναφοράς σε δολάρια Αμερικής τόσο για το αργό πετρέλαιο όσο και για τα προϊόντα πετρελαιοειδών. Κάθε εταιρεία ανάλογα και με τις τοπικές εμπορικές πρακτικές χρησιμοποιεί τα δολάρια Αμερικής για τις συναλλαγές της ή μεταφράζει τις διεθνείς τιμές αναφοράς στο τοπικό νόμισμα για λογιστικούς λόγους (Σημ. 2.4 'Συναλλαγματικές Μετατροπές' και 3.1 'Παράγοντες Χρηματοοικονομικού Κινδύνου').

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα πιο πάνω, ο Όμιλος δεν θεωρεί ότι υπάρχει λόγος να αλλάξει τη βάση προετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων ή να αλλάξει τις λογιστικές πολιτικές που εφαρμόζει.

Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα και ρευστότητα:

Το νέο πακέτο βοήθειας που συμφωνήθηκε σε συνδυασμό με το PSI αναμένεται να έχει σοβαρή επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις και ειδικά στους ισολογισμούς των Ελληνικών τραπεζών. Οι ακριβείς απαιτήσεις ανακεφαλαιοποίησης για κάθε τράπεζα θα καθορισθούν μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος ανταλλαγής ομολόγων και μπορεί να οδηγήσουν σε μειωμένη δυνατότητα διατήρησης των ισχυόντων επιπέδων στις πιστωτικές γραμμές. Σαν θετική εξέλιξη στην συνολική πιστοληπτική ικανότητα των Ελληνικών μεγάλων επιχειρήσεων αναμένεται, η επιπλέον ρευστότητα που θα υπάρξει με την ολοκλήρωση της διαδικασίας του PSI μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF), καθώς και η μείωση της αβεβαιότητας για την Ελληνική οικονομία. .

Η επίδραση στην Ελληνική αγορά από την διαδικασία απομόγχευσης εκτιμάται ότι θα φανεί το προσεχές διάστημα - μεταξύ έξι μηνών και δύο χρόνων - και θα επηρεάσει άμεσα τον Όμιλο αλλά και τους εμπορικούς του συνεργάτες στην εγχώρια αγορά. Ως αποτέλεσμα, έχουν γίνει οι κατάλληλες ενέργειες για να διασφαλιστεί η ομαλή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων του Ομίλου και η ικανότητα του να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις του όπως φαίνονται στη σημείωση 3.1 'Παράγοντες Χρηματοοικονομικού Κινδύνου'. Αυτές οι ενέργειες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων (α) την αυστηρή διαχείριση των κεφαλαίων κίνησης (πχ. Βελτιώνοντας την ταμειακή ταχύτητα, αυξάνοντας τις εξασφαλίσεις πελατών), (β) τη μη αποκλειστική εξάρτηση από το Ελληνικό Τραπεζικό σύστημα για εμπορικές συναλλαγές με διεθνείς προμηθευτές και εισαγωγές αργού και προϊόντων (γ) τη δυνατότητα λειτουργίας μέσω διαφορετικών τραπεζών, σε διαφορετικές χώρες και λογαριασμούς πολλαπλών νομισμάτων και (δ) τον προσεκτικό σχεδιασμό των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων του ομίλου. Κατά τη διάρκεια του έτους, ο Όμιλος έχει επιτύχει την αναχρηματοδότηση όλου του δανεισμού που έληγε το 2011 μέσω κοινοπρακτικών συναλλαγών εμπλέκοντας τόσο Ελληνικές όσο και διεθνείς τράπεζες. Μια θετική εξέλιξη το 2012 θα είναι η ολοκλήρωση και η έναρξη λειτουργίας του αναβαθμισμένου διυλιστηρίου στην Ελευσίνα, κάτι που μειώνει τις περαιτέρω δανειακές ανάγκες και βελτιώνει σημαντικά τις λειτουργικές χρηματοροές του Ομίλου.

Εγχώρια αγορά και δραστηριότητες:

Οι υφιστάμενες επίσημες προβλέψεις δείχνουν ότι η οικονομία θα συνεχίσει να συρρικνώνεται κατά το 2012 ενώ τα δημοσιονομικά μέτρα αναμένεται να οδηγήσουν σε περαιτέρω δύσκολες συνθήκες στην τοπική αγορά. Τα επιχειρησιακά πλάνα του Ομίλου που αφορούν τις δραστηριότητες και το ισοζύγιο πωλήσεων στην τοπική αγορά και εξαγωγών έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντανakλούν αυτές τις προσδοκίες. Συγκεκριμένα, το ποσοστό των εξαγωγών στο σύνολο των πωλήσεων εκτιμάται ότι θα αυξηθεί, και δεδομένης της παράκτιας θέσης των διυλιστηρίων και της υποδομής σε δεξαμενισμό και εγκαταστάσεις διακίνησης, η αύξηση αυτή είναι εντός των επιχειρησιακών δυνατοτήτων του Ομίλου. Αντίστοιχα, το μεγαλύτερο μέρος από την επιπλέον παραγωγή του αναβαθμισμένου διυλιστηρίου της Ελευσίνας προγραμματίζεται να εξάγεται στις διεθνείς αγορές που είναι ελλειμματικές σε αυτά τα είδη προϊόντων, μειώνοντας περαιτέρω την εξάρτηση του Ομίλου στην Ελληνική Εγχώρια Αγορά

Εξασφάλιση τροφοδοσίας με αργά πετρέλαια:

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών, οι δυσμενείς οικονομικές συνθήκες και ο αυξημένος κίνδυνος για την Ελλάδα οδήγησε σε τις διεθνείς εταιρείες εμπορίας αργών όπως επίσης και τις Ευρωπαϊκές τράπεζες που εξασφάλιζαν τις δανειακές γραμμές για την προμήθεια αργών και παραγώγων αργού να μειώσουν σημαντικά τα πιστωτικά τους όρια. Σαν αποτέλεσμα, ο Όμιλος αναγκάστηκε να προσαρμόσει την εφοδιαστική του αλυσίδα, την διαχείριση των κεφαλαίων κίνησης καθώς και της λειτουργίας των διυλιστηρίων του, με αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους προμήθειας αργών. Επιπλέον, η απουσία Λιβυκού αργού κατά τη διάρκεια του έτους (που

αφορά 10 – 15% των συνολικών αγορών αργού), ανάγκασε τον Όμιλο να προβεί σε περαιτέρω αλλαγές με αντικατάσταση του εν λόγω αργού από παρόμοιους τύπους αργών πετρελαίων από διαφορετικές πηγές.

Επίσης, οι πρόσφατες κυρώσεις που επιβλήθηκαν από τις ΗΠΑ στο Ιράν και η επακόλουθη απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να επιβάλλει παρόμοιες κυρώσεις από την 1 Ιουλίου 2012, σημαίνουν ότι ο Όμιλος θα επανεξετάσει το πλάνο του για το μείγμα αργών που θα χρησιμοποιήσει και θα προσπαθήσει να εξασφαλίσει εναλλακτικές πηγές προμήθειας που ποιοτικά μπορούν να τροφοδοτήσουν τα διυλιστήρια του. Τα τελευταία τρία έτη, το ποσοστό των Ιρανικών αργών υπολογίζεται σε 10-30% των συνολικών ετήσιων αγορών αργού, ανάλογα με τα προγράμματα παραγωγής των διυλιστηρίων. Εναλλακτικές πηγές προμήθειας αργών παρόμοιας ποιότητας έχουν αξιολογηθεί και τα πλάνα χρηματοοικονομικών ροών έχουν προσαρμοστεί αναλόγως για να καλύψουν αυτή την περίπτωση. Αναμένεται ότι, μετά την εφαρμογή του προγράμματος αναδιάρθρωσης του Ελληνικού Χρέους, την ανακεφαλαιοποίηση των Ελληνικών τραπεζών και κυρίως, την έναρξη της λειτουργίας του αναβαθμισμένου διυλιστηρίου της Ελευσίνας, η διαθεσιμότητα πιστωτικών γραμμών για να υποστηρίξουν την εφοδιαστική αλυσίδα προμηθειών θα αυξηθεί και επιτρέποντας στον Όμιλο να αριστοποιήσει την εφοδιαστική του αλυσίδα και κόστος τροφοδοσίας.

2.1.2 Αλλαγές σε πρότυπα και διερμηνείες

Έχουν εκδοθεί ορισμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή εκείνων των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

α) Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και ερμηνείες των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης έχουν εφαρμογή στον Όμιλο σε οικονομικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2011:

- *ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2012).* Αυτή η τροποποίηση απαιτεί από τις οικονομικές οντότητες να διαχωρίσουν τα στοιχεία που παρουσιάζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα σε δύο ομάδες, με βάση το αν αυτά στο μέλλον είναι πιθανό να μεταφερθούν στα αποτελέσματα χρήσεως ή όχι. Επί του παρόντος, ο Όμιλος αξιολογεί την επίδραση που θα έχουν αυτές οι τροποποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- *ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε Εργαζομένους» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2013).* Αυτή η τροποποίηση επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην αναγνώριση και επιμέτρηση του κόστους των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και των παροχών εξόδου από την υπηρεσία (κατάργηση της μεθόδου του περιθωρίου), καθώς και στις γνωστοποιήσεις όλων των παροχών σε εργαζομένους. Οι βασικές αλλαγές αφορούν κυρίως στην αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, στην αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας/ περικοπών, στην επιμέτρηση του εξόδου συντάξεων, στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις, στο χειρισμό των εξόδων και των φόρων που σχετίζονται με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, καθώς και στη διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων παροχών. Επί του παρόντος, ο Όμιλος αξιολογεί την επίδραση που θα έχουν αυτές οι τροποποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- *ΔΛΠ 24 (Τροποποίηση) «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών.* Η παρούσα τροποποίηση επιχειρεί να μειώσει τις γνωστοποιήσεις των συναλλαγών ανάμεσα σε συνδεδεμένα μέρη δημοσίου (government-related entities) και να αποσαφηνίσει την έννοια του συνδεδεμένου μέρους. Συγκεκριμένα, καταργείται η υποχρέωση των συνδεδεμένων μερών δημοσίου να γνωστοποιήσουν τις λεπτομέρειες όλων των συναλλαγών με το δημόσιο και με άλλα συνδεδεμένα μέρη δημοσίου, αποσαφηνίζει και απλοποιεί τον ορισμό του συνδεδεμένου μέρους και επιβάλλει τη γνωστοποίηση όχι μόνο των σχέσεων, των συναλλαγών και των υπολοίπων ανάμεσα στα συνδεδεμένα μέρη αλλά και των δεσμεύσεων τόσο στις ατομικές όσο και

στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος εφαρμόζει αυτές τις αλλαγές από την 1 Ιανουαρίου 2011.

- *ΔΠΧΑ 7 (Τροποποίηση) «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» - μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιουλίου 2011).* Η παρούσα τροποποίηση παρέχει τις γνωστοποιήσεις για μεταβιβασμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν έχουν αποαναγνωρισθείξ'ολοκλήρου καθώς και για μεταβιβασμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποαναγνωρισθείξ'ολοκλήρου αλλά για τα οποία ο Όμιλος έχει συνεχιζόμενη ανάμειξη. Παρέχει επίσης καθοδήγηση για την εφαρμογή των απαιτούμενων γνωστοποιήσεων. Επί του παρόντος, ο Όμιλος αξιολογεί την επίδραση που θα έχουν αυτές οι τροποποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- *ΔΠΧΑ 7 (Τροποποίηση) «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013).* Το ΣΔΛΠ δημοσίευσε αυτή την τροποποίηση προκειμένου να συμπεριλάβει επιπλέον πληροφόρηση η οποία θα βοηθήσει τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων μίας οικονομικής οντότητας να αξιολογήσουν την επίδραση ή την πιθανή επίδραση που θα έχουν οι συμφωνίες για διακανονισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος για συμψηφισμό που σχετίζεται με αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, στην οικονομική θέση της οικονομικής οντότητας. Επί του παρόντος, ο Όμιλος αξιολογεί την επίδραση που θα έχουν αυτές οι τροποποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- *ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2015).* Το ΔΠΧΑ 9 αποτελεί την πρώτη φάση στο έργο του ΣΔΛΠ (Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων) για την αντικατάσταση του ΔΛΠ 39 και αναφέρεται στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Το ΣΔΛΠ στις επόμενες φάσεις του έργου θα επεκτείνει το ΔΠΧΑ 9 έτσι ώστε να προστεθούν νέες απαιτήσεις για την απομείωση της αξίας και τη λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 δεν μπορεί να εφαρμοστεί νωρίτερα από τον Όμιλο διότι δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μόνο όταν υιοθετηθεί, θα αποφασίσει ο Όμιλος εάν θα εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 νωρίτερα από την 1 Ιανουαρίου 2015.
- *ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013).* Το ΔΠΧΑ 13 παρέχει νέες οδηγίες σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις. Οι απαιτήσεις του προτύπου δεν διευρύνουν τη χρήση των εύλογων αξιών αλλά παρέχουν διευκρινίσεις για την εφαρμογή τους σε περίπτωση που η χρήση τους επιβάλλεται υποχρεωτικά από άλλα πρότυπα. Το ΔΠΧΑ 13 παρέχει ακριβή ορισμό της εύλογης αξίας, καθώς και οδηγίες αναφορικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις, ανεξάρτητα από το πρότυπο με βάση το οποίο γίνεται χρήση των εύλογων αξιών. Επιπλέον, οι απαραίτητες γνωστοποιήσεις έχουν διευρυνθεί και καλύπτουν όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία και όχι μόνο τα χρηματοοικονομικά. Επί του παρόντος, ο Όμιλος αξιολογεί την επίδραση που θα έχουν αυτές οι τροποποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Ομάδα προτύπων σχετικά με ενοποίηση και από κοινού συμφωνίες (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013):
- Το ΣΔΛΠ δημοσίευσε πέντε νέα πρότυπα σχετικά με ενοποίηση και τις από κοινού συμφωνίες: ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11, ΔΠΧΑ 12, ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση), ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση). Αυτά τα πρότυπα εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013. Επιτρέπεται η πρόωρη εφαρμογή τους μόνο εάν ταυτόχρονα εφαρμοστούν και τα πέντε αυτά πρότυπα. Τα πρότυπα δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης των νέων προτύπων στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις. Οι κυριότεροι όροι των προτύπων είναι οι εξής:

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

- *ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις».* Το ΔΠΧΑ 10 αντικαθιστά στο σύνολό τους τις οδηγίες αναφορικά με τον έλεγχο και την ενοποίηση, που παρέχονται στο ΔΛΠ 27 και στο SIC 12. Το νέο πρότυπο αλλάζει τον ορισμό του ελέγχου ως καθοριστικού παράγοντα προκειμένου να αποφασιστεί εάν μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να ενοποιείται. Το πρότυπο παρέχει εκτεταμένες διευκρινίσεις που υπαγορεύουν τους διαφορετικούς τρόπους κατά τους οποίους μία οικονομική οντότητα (επένδυτης) μπορεί να ελέγχει μία άλλη οικονομική οντότητα (επένδυση). Ο αναθεωρημένος ορισμός του ελέγχου εστιάζει στην ανάγκη να υπάρχει ταυτόχρονα το δικαίωμα (η δυνατότητα να κατευθύνονται οι δραστηριότητες που επηρεάζουν σημαντικά τις αποδόσεις) και οι μεταβλητές αποδόσεις (θετικές, αρνητικές ή και τα δύο) προκειμένου να υπάρχει έλεγχος. Το νέο πρότυπο παρέχει επίσης διευκρινίσεις αναφορικά με συμμετοχικά δικαιώματα και δικαιώματα άσκησης βέτο (protectiverights), καθώς επίσης και αναφορικά με σχέσεις πρακτόρευσης / πρακτορευομένου.
- *ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού Συμφωνίες».* Το ΔΠΧΑ 11 παρέχει μια πιο ρεαλιστική αντιμετώπιση των από κοινού συμφωνιών εστιάζοντας στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, παρά στη νομική τους μορφή. Οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες και κοινοπραξίες. Η μέθοδος της αναλογικής ενοποίησης δεν είναι πλέον επιτρεπτή. Οι συμμετέχοντες σε κοινοπραξίες εφαρμόζουν υποχρεωτικά την ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οικονομικές οντότητες που συμμετέχουν σε από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες εφαρμόζουν παρόμοιο λογιστικό χειρισμό με αυτόν που εφαρμόζουν επί του παρόντος οι συμμετέχοντες σε από κοινού ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία ή σε από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες. Το πρότυπο παρέχει επίσης διευκρινίσεις σχετικά με τους συμμετέχοντες σε από κοινού συμφωνίες, χωρίς να υπάρχει από κοινού έλεγχος.
- *ΔΠΧΑ 12 «Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες».* Το ΔΠΧΑ 12 αναφέρεται στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις μιας οικονομικής οντότητας, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών κρίσεων και υποθέσεων, οι οποίες επιτρέπουν στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τη φύση, τους κινδύνους και τις οικονομικές επιπτώσεις που σχετίζονται με τη συμμετοχή της οικονομικής οντότητας σε θυγατρικές, συγγενείς, από κοινού συμφωνίες και μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες (structuredentities). Μία οικονομική οντότητα έχει τη δυνατότητα να προβεί σε κάποιες ή όλες από τις παραπάνω γνωστοποιήσεις χωρίς να είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 12 στο σύνολό του, ή το ΔΠΧΑ 10 ή 11 ή τα τροποποιημένα ΔΛΠ 27 ή 28.
- *ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις».* Το Πρότυπο αυτό δημοσιεύθηκε ταυτόχρονα με το ΔΠΧΑ 10 και σε συνδυασμό, τα δύο πρότυπα αντικαθιστούν το ΔΛΠ 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις». Το τροποποιημένο ΔΛΠ 27 ορίζει το λογιστικό χειρισμό και τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις αναφορικά με τις συμμετοχές σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς όταν μία οικονομική οντότητα ετοιμάζει ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Παράλληλα, το Συμβούλιο μετέφερε στο ΔΛΠ 27 όρους του ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις» και του ΔΛΠ 31 «Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες» που αφορούν τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις.
- *ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες».* Το ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» αντικαθιστά το ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις». Ο σκοπός αυτού του Προτύπου είναι να ορίσει τον λογιστικό χειρισμό αναφορικά με τις επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και να παραθέσει τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης κατά τη λογιστική των επενδύσεων σε συγγενείς και κοινοπραξίες, όπως προκύπτει από τη δημοσίευση του ΔΠΧΑ 11

β) Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και ερμηνείες στα ήδη εκδοθέντα λογιστικά πρότυπα είναι υποχρεωτικές για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου για τις λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2011 αλλά δεν έχουν σημαντική επίδραση στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου:

- ΔΛΠ 32 (Τροποποίηση) «Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση»

- ΕΔΔΠΧΑ 13 «Προγράμματα πιστότητας πελατών»
- ΕΔΔΠΧΑ 14 (Τροποποίηση) «Όρια Περιουσιακών Στοιχείων Καθορισμένων Παροχών, Ελάχιστο Απαιτούμενο Σχηματισμένο κεφάλαιο και η αλληλεπίδρασή τους»
- ΕΔΔΠΧΑ 19 «Διαγραφή Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων με συμμετοχικούς τίτλους»
- Τροποποιήσεις σε πρότυπα που αποτελούν τμήμα του προγράμματος ετησίων βελτιώσεων για το 2010 του ΣΔΛΠ (Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων), δημοσιεύτηκαν το Μάιο 2010. Οι ημερομηνίες έναρξης ισχύος τους διαφέρουν, ωστόσο οι περισσότερες ισχύουν για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2011. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

γ) Η ακόλουθες τροποποιήσεις και ερμηνείες στα ήδη εκδοθέντα λογιστικά πρότυπα είναι υποχρεωτικές για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου για τις λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2011 αλλά δεν έχουν εφαρμογή για τον Όμιλο:

- ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) «Φόροι εισοδήματος» σχετικοί με επενδυτικά ακίνητα που επιμετρώνται με τη μέθοδο εύλογης αξίας (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2012). Η τροποποίηση αυτή δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- ΕΔΔΠΧΑ 20 «Έξοδα αποκάλυψης στο παραγωγικό στάδιο ενός επιφανειακού ορυχείου» (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013). Αφορά μόνο έξοδα εργασιών επιφανειακής εξόρυξης ορυχείων. Η ερμηνεία αυτή δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2 Ενοποίηση Οικονομικών Καταστάσεων

(α) Θυγατρικές Εταιρείες

Οι θυγατρικές του Ομίλου (περιλαμβανομένων και εταιρειών ειδικού σκοπού) είναι νομικά πρόσωπα για τα οποία ο Όμιλος έχει την δυνατότητα να διαμορφώνει τις πολιτικές λειτουργικής και οικονομικής φύσεως συνήθως σε συνδυασμό με συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου πέραν του 50%. Η ύπαρξη και η επίδραση των δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν συνεκτιμούνται για να τεκμηριωθεί ότι ο Όμιλος ελέγχει ένα νομικό πρόσωπο. Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι λιγότερη του 50%, αλλά ο Όμιλος είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις πολιτικές λειτουργικής και οικονομικής φύσεως, de-facto. De-facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου του Ομίλου, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων ψήφου των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από τον Όμιλο, των πολιτικών λειτουργικής και οικονομικής φύσεως.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταβιβάζεται στον Όμιλο. Εξαιρούνται της ενοποίησης από την ημερομηνία που ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Η λογιστική μέθοδος της απόκτησης χρησιμοποιείται για την λογιστικοποίηση της απόκτησης θυγατρικών από τον Όμιλο. Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται και των χρηματοοικονομικών προϊόντων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Τα έξοδα που σχετίζονται με την εξαγορά καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί σε ένα επιχειρησιακό συνδυασμό αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Κατά περίπτωση ο Όμιλος αναγνωρίζει την αξία του ποσοστού δικαιωμάτων μειοψηφίας είτε στην εύλογη αξία του ή ως ποσοστό των μειοψηφούντων μετόχων επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν.

Η διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης, του ποσοστού δικαιωμάτων μειοψηφίας πλέον της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς προηγούμενου ποσοστού συμμετοχής και του μεριδίου του Ομίλου στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν καταγράφεται σαν υπεραξία. Εάν αυτό είναι μικρότερο από την εύλογη

αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απ ευθείας στα αποτελέσματα (σημ. 2.6).

Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του ομίλου και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη που σχετίζονται με συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών εταιρειών έχουν τροποποιηθεί όπου ήταν αναγκαίο για να συμφωνούν με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου.

(β) Μεταβολές σε ποσοστά συμμετοχής σε θυγατρικές, χωρίς ταυτόχρονη αλλαγή στον έλεγχο επί της θυγατρικής.

Συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας οι οποίες δεν επηρεάζουν τον έλεγχο που ασκεί ο Όμιλος στην θυγατρική εταιρεία, επιμετρώνται και καταχωρούνται σαν συναλλαγές κεφαλαίου (equity transactions) - δηλαδή ο χειρισμός είναι ο ίδιος με τις συναλλαγές των κύριων μετόχων του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση/παύση ελέγχου θυγατρικής

Μόλις ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο ή σημαντική επιρροή, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο θα κατηγοριοποιηθεί ως συνδεδεμένη επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση, θα λογιστικοποιηθούν όπως στην περίπτωση της πώλησης θυγατρικής, ήτοι ενδέχεται να χρειαστεί να λογιστικοποιηθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι νομικά πρόσωπα στα οποία ο Όμιλος εξασκεί σημαντική αλλά όχι καθοριστική εξουσία που συνοδεύεται συνήθως από μετοχικά δικαιώματα μετά ψήφου από 20% - 50% . Το κόστος της επένδυσης στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις υπολογίζεται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, ενώ στις επόμενες χρήσεις αυξομειώνεται με το μερίδιο κέρδους ή ζημιάς που αναλογεί στον Όμιλο. Το κόστος επένδυσης του ομίλου σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία (μετά την αφαίρεση συσσωρευμένης απομείωσης) που υπολογίζεται κατά την εξαγορά. (σημ. 2.6)

Εάν η συμμετοχή σε μια συνδεδεμένη επιχείρηση, μειωθεί, αλλά η σημαντική εξουσία παραμένει, μόνο ένα μέρος του ποσού που είχε αναγνωριστεί κατευθείαν στην καθαρή θέση, πρέπει να μεταφερθεί στο αποτέλεσμα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές μετά την απόκτηση καταχωρούνται στα αποτελέσματα και το μερίδιο της μεταβολής στα αποθεματικά αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συνολικές μεταβολές μετά την εξαγορά αντισταθμίζονται με το κόστος αγοράς. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημιές μετά την εξαγορά υπερβεί το κόστος απόκτησης περιλαμβανομένων τυχόν απαιτήσεων χωρίς εξασφάλιση ο όμιλος δεν αναγράφει περαιτέρω ζημιές εκτός αν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της συνδεδεμένης επιχείρησης.

Ο Όμιλος καθορίζει σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης, εάν υπάρχουν αποδείξεις απαξίωσης των συμμετοχών σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Εάν κάποια συμμετοχή πρέπει να απαξιωθεί, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απαξίωσης ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της συμμετοχής και του υπολοίπου στα βιβλία του Ομίλου. Το ποσό της απαξίωσης αναγνωρίζεται μέσω των αποτελεσμάτων.

Κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγές “προς τα άνω” (upstream) και “προς τα κάτω” (downstream), μεταξύ του Ομίλου και μιας συνδεδεμένης επιχείρησης, αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου, μόνο στο βαθμό του συμφέροντος μη-συσχετιζόμενων επενδυτών στη συνδεδεμένη.

Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές δεν αναγνωρίζονται, εκτός εάν η συναλλαγή αποτελεί ένδειξη απαξίωσης του στοιχείου που μεταφέρθηκε.

Οι Λογιστικές πολιτικές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων πρέπει να είναι εναρμονισμένες με τις πολιτικές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

Κέρδη και ζημιές που προκύπτουν μετά από άμβλυνση της επένδυσης του Ομίλου σε συνδεδεμένη επιχείρηση, αναγνωρίζονται στο αποτέλεσμα.

(ε) Κοινοπραξίες

Τα συμφέροντα του Ομίλου σε κοινοπρακτικά στοιχεία ενεργητικού λογιστικοποιούνται με αναλογική ενοποίηση. Ο Όμιλος ενοποιεί το μερίδιο του στα επί μέρους στοιχεία εσόδων και εξόδων, περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και ταμειακών ροών γραμμή με γραμμή με τα αντίστοιχα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το μερίδιο κέρδους ή ζημίας από την πώληση περιουσιακών στοιχείων στην κοινοπραξία στο μέτρο που η ζημία ή το κέρδος αναλογεί στα λοιπά μέλη της κοινοπραξίας. Ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει κέρδη ή ζημιές από την αγορά περιουσιακών στοιχείων από την κοινοπραξία μέχρι που να μεταπωλήσει το περιουσιακό στοιχείο σε τρίτο πρόσωπο. Ζημία από τέτοια συναλλαγή αναγνωρίζεται άμεσα αν αποτελεί ένδειξη μείωσης της ρευστοποιήσιμης αξίας στοιχείων κυκλοφορούντος ενεργητικού ή ζημία απομείωσης. Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών έχουν τροποποιηθεί όπου ήταν αναγκαίο για να συμφωνούν με αυτές του Ομίλου. Στην παρούσα χρονική στιγμή ο Όμιλος δεν έχει τέτοιες περιπτώσεις.

Τα συμφέροντα του Ομίλου σε κοινοπρακτικές οντότητες λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές μετά την απόκτηση καταχωρούνται στα αποτελέσματα και το μερίδιο της μεταβολής στα αποθεματικά μετά την απόκτηση αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συνολικές μεταβολές μετά την εξαγορά αντισταθμίζονται με το κόστος αγοράς. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημιές μετά την εξαγορά υπερβεί το κόστος απόκτησης περιλαμβανομένων τυχόν απαιτήσεων χωρίς εξασφάλιση ο Όμιλος δεν αναγράφει περαιτέρω ζημιές εκτός αν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της συνδεδεμένης επιχείρησης. Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη σχετιζόμενα με συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπρακτικών οντοτήτων απαλείφονται στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στην κοινοπρακτική οντότητα. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται εκτός αν η συναλλαγή αποτελεί ένδειξη απαξίωσης του περιουσιακού στοιχείου που μεταβιβάζεται. Οι λογιστικές αρχές των κοινοπρακτικών οντοτήτων έχουν τροποποιηθεί όπου ήταν αναγκαίο για να εξασφαλιστεί συνάφεια με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου.

2.3 Πληροφόρηση κατά τομέα

Οι επιχειρηματικοί τομείς είναι σύμφωνοι με την εσωτερική αναφορά που παρέχεται στην επιτροπή που ελέγχει τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για να αξιολογήσει την επίδοση της Εταιρείας και του Ομίλου και να λάβει αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων και τις στρατηγικές κινήσεις του Ομίλου.

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα αναφοράς

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων κάθε μίας από τις εταιρείες του Ομίλου καταχωρούνται με βάση το κύριο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα αναφοράς του Ομίλου. Δεδομένου ότι η διύλιση και εμπορία πετρελαιοειδών αποτελούν την κύρια δραστηριότητα του Ομίλου, οι τιμές αγοραπωλησίας αργού και πετρελαιοειδών βασίζονται κατά κύριο λόγο και σύμφωνα με την πρακτική του κλάδου στις διεθνείς τιμές αναφοράς αργού και πετρελαιοειδών σε Δολάρια Αμερικής. Οι εταιρείες του Ομίλου μεταφράζουν τις αξίες αυτές στα τοπικά τους νομίσματα (οι περισσότερες σε Ευρώ) με βάση τις ισχύουσες ισοτιμίες της ημερομηνίας συναλλαγής.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της περιόδου και από τη μετατροπή των χρηματοοικονομικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, διαγράφονται στα αποτελέσματα εκτός από την περίπτωση που μεταφέρονται απ

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ευθείας στην καθαρή θέση λόγω του ότι αναφέρονται σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων χρηματοροών και σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων καθαρών επενδύσεων.

Αλλαγές στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών χρεογράφων σε ξένο νόμισμα που έχουν χαρακτηριστεί σαν διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται σε συναλλαγματικές διαφορές που προέρχονται από την διαφοροποίηση της καθαρής αξίας του χρεογράφου και λοιπές αλλαγές που προέρχονται από τη λογιστική αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές διαγράφονται στα αποτελέσματα ενώ οι λοιπές μεταφέρονται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Συναλλαγματικές διαφορές μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, όπως μετοχές σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, διαγράφονται στα αποτελέσματα σαν μέρος του κέρδους ή της ζημίας από μεταβολή στην εύλογη αξία. Συναλλαγματικές διαφορές σε μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, όπως μετοχές που κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση, περιλαμβάνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Τα αποτελέσματα και η χρηματοοικονομική θέση όλων των θυγατρικών του Ομίλου (καμία από τις οποίες δεν λειτουργεί με νόμισμα υψηλού πληθωρισμού) που έχουν λειτουργικό νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα αναφοράς μετατρέπονται στο νόμισμα αναφοράς ως ακολούθως:

- (i) Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του κάθε ισολογισμού που παρουσιάζεται μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του ισολογισμού.
- (ii) Έσοδα και έξοδα για κάθε λογαριασμό αποτελεσμάτων μετατρέπονται με μέσες ισοτιμίες (εκτός αν οι μέσες τιμές δεν αποτελούν καλή προσέγγιση της συσσωρευτικής επίδρασης που προέρχεται από τις ισοτιμίες της ημέρας που γίνονται οι συναλλαγές στην οποία περίπτωση χρησιμοποιούνται οι συναλλαγές της ημερομηνίας που γίνεται η συναλλαγή).
- (iii) Όλες οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται σαν ξεχωριστή κίνηση στην καθαρή θέση.

Στην ενοποίηση όλες οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή του κόστους των επενδύσεων σε δραστηριότητες του εξωτερικού καθώς επίσης και από δανεισμό και άλλα χρηματοοικονομικά εργαλεία σε συνάλλαγμα που προορίζονται για αντιστάθμιση κινδύνων μεταφέρονται στην καθαρή θέση. Όταν μια δραστηριότητα του εξωτερικού πωληθεί συναλλαγματικές διαφορές που είχαν καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα σαν μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Υπεραξίες και τροποποιήσεις της εύλογης αξίας που προέρχονται από την απόκτηση ξένων εταιρειών θεωρούνται σαν στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της ξένης εταιρείας και αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του ισολογισμού.

2.5 Ενσώματα πάγια

Τα οικόπεδα και κτίρια περιλαμβάνουν κυρίως βιομηχανικές εγκαταστάσεις, ιδιόκτητες εγκαταστάσεις του δικτύου λιανικής και γραφεία. Τα ενσώματα πάγια αναγράφονται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη σχετιζόμενα με το πάγιο θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το αναπόσβεστο υπόλοιπο των παγίων που έχουν αντικατασταθεί διαγράφεται στα αποτελέσματα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων διαγράφεται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται, εκτός από το κόστος της περιοδικής γενικής συντήρησης των διυλιστηρίων το οποίο κεφαλαιοποιείται (συνήθως σε τετραετή βάση) και διαγράφεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου συντήρησης.

Τα οικόπεδα δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Οι αποσβέσεις των άλλων ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους που έχει ως εξής:

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

• Οικόπεδα	Μηδέν
• Κτίρια	13-20 έτη
• Εξειδικευμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις	10-25 έτη
• Μηχανήματα, εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα	5-8 έτη
• Έπιπλα και εξαρτήματα	4-8 έτη
• Υπολογιστές	3-5 έτη
• Πλοία μεταφοράς LPG και λευκών προϊόντων	25 έτη
• Λοιπά πλοία	20-25 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και η ωφέλιμη ζωή των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Όταν η λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα. (Σημ. 2.8)

Κέρδη ή ζημίες από την πώληση ενσωμάτων παγίων, καθορίζονται από τη διαφορά μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους καθαρής αξίας. Τα κέρδη ή οι ζημίες αυτές διαγράφονται στα αποτελέσματα σαν μέρος των καθαρών λοιπών εσόδων (εξόδων).

Κεφαλαιοποίηση τόκων

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην αγορά ή κατασκευή στοιχείων παγίου ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής.

Έξοδα δανεισμού κεφαλαιοποιούνται αν τα κεφάλαια που αντλήθηκαν χρησιμοποιήθηκαν ειδικά για την απόκτηση παγίων περιουσιακών στοιχείων. Αν τα κεφάλαια αντλήθηκαν γενικά και χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, το μέρος των εξόδων δανεισμού που κεφαλαιοποιείται καθορίζεται εφαρμόζοντας ένα συντελεστή κεφαλαιοποίησης επί του κόστους απόκτησης του παγίου. Όλα τα υπόλοιπα έξοδα δανεισμού διαγράφονται στα αποτελέσματα.

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το πλεονεκτήμα μεταξύ της αξίας εξαγοράς και της εύλογης αξίας του μεριδίου του Ομίλου επί των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και δεσμεύσεων του αγοραζόμενου και την εύλογη αξία του μεριδίου της μειοψηφίας, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον συσσωρευμένη απομείωση. Ζημίες από υπεραξία δεν αντιστρέφονται. Κέρδη ή ζημίες από την πώληση μιας θυγατρικής περιλαμβάνουν το υπόλοιπο της υπεραξίας που σχετίζεται με τη συγκεκριμένη προς πώληση θυγατρική. Στην περίπτωση κατά την οποία η εύλογη αξία του μεριδίου της Εταιρείας στα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας που εξαγοράζεται κατά την ημερομηνία της απόκτησης είναι μεγαλύτερη από το κόστος αγοράς, προκύπτει αρνητική υπεραξία η οποία και αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες παραγωγής ταμειακών ροών προς έλεγχο απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες ή στις ομάδες των μονάδων που αναμένεται να ωφεληθούν από τους επιχειρηματικούς συνδυασμούς στους οποίους δημιουργήθηκε η υπεραξία και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το λειτουργικό τομέα. Η υπεραξία υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως, ή και συντομότερα εφόσον υπάρχουν σχετικές ενδείξεις. Η τρέχουσα αξία της συγκρίνεται με την ανακτήσιμη αξία, η οποία ορίζεται ως η υψηλότερη μεταξύ αξίας χρήσης και εύλογης αξίας μείον έξοδα πωλήσεων.

(β) Φήμη και πελατεία πρατηρίων

Η φήμη και πελατεία πρατηρίων περιλαμβάνει εφάπαξ καταβολές προς νέους πρατηριούχους που δίδονται κατά την υπογραφή νέων συμβάσεων μίσθωσης για πρατήρια που αποκτούνται για πρώτη φορά. Οι πληρωμές αυτές αποτελούν κίνητρα που δίδονται για να εξασφαλίσουν μελλοντικά έσοδα και επομένως κεφαλαιοποιούνται σύμφωνα με το IAS 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία. Η φήμη και πελατεία πρατηρίων αποσβάζεται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

(γ) Δικαιώματα και άδειες

Αμοιβές δικαιωμάτων για τη χρήση τεχνογνωσίας για τη νέα μονάδα πολυπροπυλενίου έχουν καταχωρηθεί στο κόστος απόκτησης και έχουν κεφαλαιοποιηθεί σύμφωνα με το IAS 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία. Τα δικαιώματα αυτά έχουν συγκεκριμένη διάρκεια ζωής και παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Η απόσβεση υπολογίζεται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο για να καταλείψει το κόστος των δικαιωμάτων στην εκτιμώμενη διάρκεια ζωής (15 χρόνια).

Οι άδειες και δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται στην περίοδο της έρευνας σύμφωνα με τους όρους των εκάστοτε αδειών.

(δ) Λογισμικό

Το κόστος λογισμικού περιλαμβάνει το κόστος αγοράς και εφαρμογής. Το κόστος των αδειών για τη χρήση λογισμικού κεφαλαιοποιείται με βάση το κόστος απόκτησης και ανάπτυξης του συγκεκριμένου λογισμικού έως ότου να είναι έτοιμο προς χρήση. Τα κόστη αυτά αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3 χρόνια) με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

2.7 Έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων

(α) Πάγια στοιχεία ενεργητικού έρευνας και αξιολόγησης

Κατά τη διάρκεια της περιόδου έρευνας και πριν προκύψει εμπορικά εκμεταλλεύσιμη ανακάλυψη, οι δαπάνες της έρευνας και αξιολόγησης πετρελαίου και φυσικού αερίου εξοδοποιούνται. Γεωλογικά και γεωφυσικά κόστη όπως και κόστη άμεσα συνδεδεμένα με μια έρευνα εξοδοποιούνται άμεσα. Τα κόστη απόκτησης δικαιωμάτων έρευνας κεφαλαιοποιούνται στα ασώματα πάγια και αποσβένονται στη διάρκεια της σχετικής άδειας ή ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών αν διαφοροποιούνται σημαντικά.

(β) Ανάπτυξη ενσώματων και ασώματων παγίων ενεργητικού

Δαπάνες για την κατασκευή, εγκατάσταση ή ολοκλήρωση έργων υποδομής όπως πλατφόρμες, αγωγοί και οι γεωτρήσεις εμπορικά αποδεδειγμένων πηγών ανάπτυξης κεφαλαιοποιούνται μέσα στα ασώματα και ενσώματα πάγια ανάλογα με τη φύση τους. Όταν η περίοδος ανάπτυξης ολοκληρωθεί σε ένα συγκεκριμένο κοίτασμα τότε μεταφέρεται στα στοιχεία παραγωγής. Καμία απόσβεση δεν χρεώνεται στη φάση της ανάπτυξης.

(γ) Πάγια στοιχεία ενεργητικού παραγωγής πετρελαίου και αερίου

Τα πάγια στοιχεία πετρελαίου και αερίου θεωρούνται συσσωρευόμενα ενσώματα στοιχεία δαπανών ανάπτυξης και αξιολόγησης σχετιζόμενες με την παραγωγή αποδεδειγμένων αποθεμάτων.

(δ) Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενεργητικού

Τα ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία πετρελαίου και αερίου αποσβένονται με τη μέθοδο των συντελεστών ανά μονάδα παραγωγής. Οι συντελεστές ανά μονάδα παραγωγής βασίζονται σε αποδεδειγμένα αποθέματα, τα οποία είναι πετρέλαιο, αέριο και άλλα ορυκτά αποθέματα τα οποία εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν από τις υπάρχουσες υποδομές με τη χρήση των τρεχουσών μεθόδων εκμετάλλευσης. Οι ποσότητες πετρελαίου και αερίου θεωρούνται παραχθέντες από τη στιγμή που μετρηθούν με όργανα μέτρησης στο συμβατικό σημείο μεταβίβασης στον αγοραστή ή στα σημεία διεξαγωγής της πώλησης και συγκεκριμένα στη βαλβίδα εξόδου της δεξαμενής αποθήκευσης της περιοχής του κοιτάσματος.

(ε) Απομείωση – Πάγια στοιχεία ενεργητικού έρευνας και αξιολόγησης

Έξοδα απόκτησης δικαιωμάτων έρευνας εξετάζονται για απομείωση όταν στοιχεία και περιστάσεις υποδεικνύουν απομείωση. Για τους σκοπούς της αποτίμησης της απομείωσης αυτά τα έξοδα απόκτησης δικαιωμάτων έρευνας τα οποία υποβάλλονται σε εξέταση για απομείωση, ομαδοποιούνται στις υπάρχουσες μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών (ΜΔΤΡ) των παραγωγικών κοιτασμάτων που ανήκουν στην ίδια γεωγραφική περιφέρεια και το δικαίωμα έρευνας που αφορούν.

(στ) Απομείωση – Αποδεδειγμένα πάγια στοιχεία ενεργητικού πετρελαίου και αερίου και ασώματα πάγια

Αποδεδειγμένα ενσώματα πάγια στοιχεία πετρελαίου και αερίου και ασώματα πάγια, εξετάζονται για απομείωση όταν γεγονότα ή αλλαγές των περιστάσεων υποδεικνύουν ότι το τρέχον υπόλοιπο του παγίου δεν πρόκειται να ανακτηθεί. Μια ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται όταν το τρέχον υπόλοιπο του παγίου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης του αξίας μείον τα έξοδα διάθεσης και της αξίας χρήσης του. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης της απομείωσης, τα πάγια στοιχεία ομαδοποιούνται στο κατώτατο επίπεδο για το οποίο υπάρχουν ξεχωριστά αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές.

2.8 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό για το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες.) Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία εκτός από υπεραξία που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.9 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

2.9.1 Ταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία Ομίλου ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες: Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη, επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και δάνεια και απαιτήσεις. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

(α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Χρηματοοικονομικό στοιχείο περιλαμβάνεται σε αυτήν την κατηγορία εάν αποκτάται με σκοπό να πωληθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα ή αν έχει χαρακτηριστεί έτσι από τη διοίκηση. Παράγωγα επίσης περιλαμβάνονται στην κατηγορία προς πώληση εκτός εάν προορίζονται για αντιστάθμιση κινδύνων. Περιουσιακά στοιχεία σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό είτε εξαιτίας του ότι προορίζονται προς πώληση είτε προορίζονται να ρευστοποιηθούν εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

(β) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησης αυτών. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού, τα οποία περιλαμβάνονται στο πάγιο ενεργητικό. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται

στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις συμπεριλαμβάνουν τους «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» και τα «Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα» στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

(γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα στη λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές και καθορισμένη ημερομηνία λήξης, τα οποία η διοίκηση του Ομίλου προτίθεται και δύναται να διακρατήσει ως τη λήξη τους. Σε περίπτωση πώλησης έστω και μέρους αυτών (εκτός κι αν πρόκειται για ασήμαντο ποσό) τότε όλη η κατηγορία αυτή θα καταργηθεί και θα πρέπει να αναταξινομηθεί στα διαθέσιμα προς πώληση.

(δ) Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια άλλη από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Ισολογισμού.

2.9.2 Αναγνώριση και Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και οι δαπάνες συναλλαγής παρουσιάζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Οι αγορές και οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει την επένδυση. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Δάνεια και απαιτήσεις, καθώς και τα διακρατούμενα ως τη λήξη χρηματοοικονομικά στοιχεία αναγνωρίζονται στην παρούσα αξία με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματοποιηθέντα και εξ αποτιμήσεων κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολή στην εύλογη αξία των στοιχείων της κατηγορίας «χρηματοοικονομικά στοιχεία μέσω αποτελεσμάτων» καταχωρούνται στα αποτελέσματα στην περίοδο που ανακύπτουν. Τα κέρδη ή ζημιές εξ αποτιμήσεως που προκύπτουν από την μεταβολή στην εύλογη αξία μη χρηματοοικονομικών στοιχείων που είναι διαθέσιμα προς πώληση περιλαμβάνονται απ ευθείας στην καθαρή θέση. Όταν επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση πωληθούν ή απομειωθούν η συσσωρευμένη μεταβολή στην εύλογη αξία τους μεταφέρεται στα αποτελέσματα σαν κέρδη ή ζημιές από επενδύσεις σε χρεόγραφα.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών που εξειδικεύονται να απεικονίζουν τις πραγματικές συνθήκες του εκδότη.

2.9.3 Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά - που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας μείον προγενέστερες ζημιές απομείωσης που είχαν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο - μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικούς κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Το τρέχον ποσό του περιουσιακού στοιχείου, μειώνεται μέσω της χρήσης ενός λογαριασμού πρόβλεψης για απομείωση, και το ποσό της ζημίας αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ο έλεγχος απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων περιγράφεται στην σημείωση 2.13.

2.9.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών εργαλείων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μπορούν να συμψηφιστούν με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και το καθαρό υπόλοιπο να εμφανισθεί στον ισολογισμό εφόσον υπάρχει σχετικό νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα και υπάρχει και η πρόθεση να διακανονισθεί το συμψηφισμένο υπόλοιπο ή να εισπραχθεί η απαίτηση και καταβληθεί η υποχρέωση ταυτόχρονα.

2.10 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία και δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία για να αντισταθμίσει τους κινδύνους που συνδέονται με τη μελλοντική διακύμανση τιμών. Αυτά τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη τους αξία στην ημερομηνία συμβάσεως και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογη τους αξία. Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή ζημίας που απορρέει από την παραπάνω αποτίμηση εξαρτάται στο κατά πόσον αυτά τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία έχουν προσδιοριστεί ως εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου και τη φύση του αντικείμενου αντιστάθμισης. Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τα παράγωγα σε :

- (α) Σε αντιστάθμιση της εύλογης αξίας που έχει αναγνωριστεί σαν ενεργητικό ή παθητικό στοιχείο ή μια εταιρική υποχρέωση (fairvaluehedge) ;
- (β) Σε αντιστάθμιση συγκεκριμένου κινδύνου συνδεδεμένου με αναγνωρισμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού ή μια συναλλαγή που είναι πολύ πιθανό να πραγματοποιηθεί (cashflowhedge) ;
- (γ) Σε αντιστάθμιση των καθαρών επενδύσεων σε εκμεταλλεύσεις εξωτερικού (netinvestmenthedge) ;

Ο Όμιλος καταγράφει κατά την ημερομηνία συναλλαγής τη σχέση μεταξύ του αντισταθμιστικού εργαλείου και του αντικείμενου αντιστάθμισης καθώς και του σκοπού διαχείρισης κινδύνου και της στρατηγικής υλοποίησης συναλλαγών αντιστάθμισης κινδύνου. Ο Όμιλος καταγράφει επίσης το αρχικό σκεπτικό αντιστάθμισης κινδύνου καθώς και κατά τη διάρκεια των συναλλαγών το κατά πόσο τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε αυτές τις συναλλαγές είναι αποτελεσματικά στο να αντισταθμίζουν διακυμάνσεις στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντικείμενων αντιστάθμισης.

Το 2006 ο Όμιλος έχει συνάψει συμφωνίες χρηματοοικονομικών εργαλείων που έχουν προσδιοριστεί ως πράξεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών. Το μέρος των αλλαγών στην εύλογη αξία που αναλογεί στην αποτελεσματική αντιστάθμιση του κινδύνου, αναγνωρίζεται σε ειδικό αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά απορρέει από κινήσεις στην εύλογη αξία που αναλογεί στη μη αποτελεσματική αντιστάθμιση κινδύνων, αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα της Εταιρείας (Κατάσταση αποτελεσμάτων). Τα συσσωρευμένα ποσά στο αποθεματικό ιδίων κεφαλαίων ανακυκλώνονται μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων στις περιόδους όπου το αντικείμενο αντιστάθμισης επηρεάζει το αποτέλεσμα (όταν δηλαδή λαμβάνει χώρα η προβλεπόμενη προς αντιστάθμιση συναλλαγή).

Όταν ένα χρηματοοικονομικό εργαλείο αντιστάθμισης ταμειακών ροών λήξει, πουληθεί, ή πλέον δεν πληροί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια παραμένουν εκεί έως ότου η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί τελικά στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που δεν αναμένεται να πραγματοποιηθεί η προβλεπόμενη συναλλαγή, τα χρηματοοικονομικά εργαλεία αντιστάθμισης ταμειακών ροών από-αναγνωρίζονται, ενώ τα συσσωρευμένα κέρδη / ζημιές που

βρίσκονται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία που δεν προσδιορίζονται ως εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου ταξινομούνται ως παράγωγα προς πώληση και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Διακυμάνσεις στην εύλογη αξία αυτών των παραγώγων που δεν τηρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου αναγνωρίζονται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων στην κατηγορία «Λοιπά έσοδα / έξοδα» ή στο «Κόστος Πωληθέντων» (βλέπε σημ. 21).

2.11 Κρατικές επιχορηγήσεις

Επιχορηγήσεις που σχετίζονται με πάγια περιουσιακά στοιχεία αρχικά αναγνωρίζονται σαν κρατικές επιχορηγήσεις επομένων περιόδων και συμπεριλαμβάνονται στις «Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις» ως κρατικές επιχορηγήσεις. Μετά πιστώνονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των παγίων που αναφέρονται σε άμεση σχέση με τις αποσβέσεις του συγκεκριμένου παγίου.

2.12 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων και των δαπανών ολοκλήρωσης του αποθέματος και των τυχόν εξόδων πώλησης.

Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μηνιαίου μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των τελικών και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει την αξία των πρώτων υλών, άμεσα επιρριπτές δαπάνες προσωπικού και γενικά βιομηχανικά έξοδα.

2.13 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες με πιστωτικούς όρους από 30 – 90 μέρες αρχικά καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των προβλέψεων απομείωσης. Οι προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους.

Οι εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα από τους πελάτες.

Σοβαρά οικονομικά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα και συμπεριλαμβάνεται στα «Έξοδα διοίκησης και διάθεσης».

2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και προθεσμίας, καθώς και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις οι οποίες είναι ρευστοποιήσιμες εντός περιόδου που δεν υπερβαίνει τους 3 μήνες.

2.15 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει κοινές μετοχές της Εταιρείας. Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

2.16 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια χαρακτηρίζονται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το οριστικό δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού. Τραπεζικές υπεραναλήψεις περιλαμβάνονται στον βραχυπρόθεσμο δανεισμό στον ισολογισμό και στις επενδυτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών.

2.17 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της περιόδου αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην «Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων» εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί απευθείας στα «Ίδια Κεφάλαια». Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα «Ίδια Κεφάλαια».

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.18 Παροχές στο προσωπικό

(α) *Υποχρεώσεις λόγω συντάξεων*

Ο Όμιλος συμμετέχει σε διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι πληρωμές καθορίζονται από την Ελληνική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων. Ο Όμιλος έχει τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφ' όσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται σαν δαπάνες προσωπικού όταν οφείλονται. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με νέες οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μαζί με τις μεταβολές που προκύπτουν από τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Τα συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα και τις υποθέσεις της αναλογιστικής μελέτης και υπερβαίνουν το 10% της υποχρέωσης καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα μέσα στον αναμενόμενο μέσο ασφαλιστικό χρόνο εργασίας των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως ή όταν ο εργαζόμενος αποχωρήσει οικειοθελώς με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(γ) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους ή με βάση την αξία των συμμετοχικών τίτλων

Ο Όμιλος έχει σε ισχύ ένα πρόγραμμα αποδοχών βασισμένο σε μετοχικούς τίτλους. Το συνολικό ποσό της δαπάνης κατά τη διάρκεια της περιόδου ωρίμανσης του δικαιώματος καθορίζεται με βάση την εύλογη αξία του προγράμματος κατά την περίοδο που προσφέρεται το δικαίωμα. Οι προϋποθέσεις που δεν σχετίζονται με την αγορά περιλαμβάνονται στις υποθέσεις για τον καθορισμό του αριθμού των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος αναθεωρεί τις εκτιμήσεις για τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν. Αναγνωρίζει την επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών εκτιμήσεων στα αποτελέσματα με ανάλογη προσαρμογή των ιδίων κεφαλαίων.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τα ποσά που εισπράττονται καθαρά από άμεσα έξοδα της συναλλαγής, καταχωρούνται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο.

2.19 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρούνται σύμφωνα με το αποσβεσμένο κόστος και χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις ταξινομούνται σε βραχυπρόθεσμες αν η πληρωμή επίκειται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Εάν όχι παρουσιάζονται μέσα στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.20 Προβλέψεις

Προβλέψεις για αποκατάσταση περιβάλλοντος, έξοδα αναδιοργάνωσης και νομικές υποθέσεις γίνονται όταν ο Όμιλος έχει νομικές ή άλλες συμβατικές υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις του παρελθόντος, ή είναι πιθανόν να χρειασθούν μελλοντικές εκροές για την διευθέτηση αυτών των υποχρεώσεων και τα σχετικά ποσά μπορούν να υπολογισθούν με σχετική ακρίβεια. Προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν πρόστιμα λόγω τερματισμού συμβάσεων μισθώσεων και αμοιβές λόγω εξόδου από την υπηρεσία εργαζομένων. Προβλέψεις δεν μπορεί να γίνουν για ενδεχόμενες μελλοντικές λειτουργικές ζημιές.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Ο συντελεστής προεξόφλησης που χρησιμοποιείται αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς και τη διαχρονική αξία του χρήματος καθώς επίσης και επαυξήσεις σχετικές με την υποχρέωση.

2.21 Περιβαλλοντικές υποχρεώσεις

Οι περιβαλλοντικές δαπάνες που σχετίζονται με τρέχοντα ή μελλοντικά έσοδα, κεφαλαιοποιούνται ή εξοδοποιούνται ανάλογα με την περίπτωση. Οι δαπάνες που αφορούν υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν από παρελθούσες δραστηριότητες και που δεν συμβάλλουν στα τρέχοντα ή μελλοντικά έσοδα της εταιρείας, εξοδοποιούνται.

Ο Όμιλος εφαρμόζει πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος η οποία συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία και τους όρους που απορρέουν από τις περιβαλλοντικές και λειτουργικές άδειες των δραστηριοτήτων του. Για τη συμμόρφωση με όλους τους σχετικούς όρους και κανονισμούς ο Όμιλος έχει εφαρμόσει σύστημα παρακολούθησης των διαφόρων παραμέτρων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των αρμοδίων αρχών. Επίσης παρασαρμόζει τα επενδυτικά του προγράμματα για δαπάνες που απαιτούνται για γνωστές μελλοντικές περιβαλλοντολογικές απαιτήσεις. Οι παραπάνω δαπάνες προεκτιμούνται από σχετικές περιβαλλοντικές μελέτες.

Υποχρεώσεις για περιβαλλοντικές δαπάνες επανόρθωσης ή καθαρισμού αναγνωρίζονται όταν οι σχετικές περιβαλλοντικές μελέτες ή εργασίες καθαρισμού είναι πιθανές και οι σχετικές δαπάνες μπορούν εύλογα να εκτιμηθούν. Γενικά, η δημιουργία των σχετικών προβλέψεων συμπίπτει με τη δέσμευση από μέρος του Ομίλου Εταιρείας να προβεί σε υλοποίηση επίσημου σχεδίου δράσης, σε περίπτωση αποβιομηχανοποίησης ή σε περίπτωση κλεισίματος ανενεργών εγκαταστάσεων.

2.22 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρους Προστιθέμενης Αξίας, τελωνειακά τέλη, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν υπάρχει η πιθανότητα τα οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο. Τα έσοδα αναγνωρίζονται ως ακολούθως:

(α) Πωλήσεις αγαθών στη χονδρική αγορά

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει την ιδιοκτησία και τους κινδύνους που σχετίζονται με την ιδιοκτησία των αγαθών στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(β) Πωλήσεις αγαθών στην λιανική αγορά

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν μια εταιρεία του ομίλου έχει παραδώσει προϊόντα στον πελάτη ο πελάτης τα έχει αποδεχθεί και η δυνατότητα είσπραξης της οφειλής έχει σχετικά εξασφαλιστεί.

(γ) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την περίοδο εκείνη όπου παράσχεται η υπηρεσία, σύμφωνα με το βαθμό ολοκλήρωσης της συναλλαγής, σε σχέση πάντα και με την πραγματική αξία της υπηρεσίας ως ποσοστό των συνολικών υπηρεσιών που έχουν συμφωνηθεί.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται αναλογικά με βάση το χρόνο και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο και κατανέμει την έκπτωση σαν έσοδο από τόκους.

(δ) Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.23 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα «Δάνεια». Το μέρος του κόστους χρηματοδότησης της μίσθωσης που αντιστοιχεί σε τόκους αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τρόπο που να συνεπάγεται σταθερό επιτόκιο στο υπόλοιπο της υποχρέωσης στην κάθε περίοδο. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

Μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.24 Διανομή μερισμάτων

Η υποχρεωτική βάσει νόμου διανομή μερισμάτων στους μετόχους του Ομίλου αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης στην οποία η διανομή εγκρίνεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

2.25 Συγκριτικά στοιχεία

Όπου ήταν αναγκαίο τα συγκριτικά στοιχεία έχουν ανακαταταξιωθεί για να συμφωνούν με τις αλλαγές στην παρουσίαση των στοιχείων της παρούσης χρήσεως.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου επικεντρώνονται στον κλάδο Δύλισης πετρελαίου και δευτερευόντως στους κλάδους των Πετροχημικών, Έρευνας υδρογονανθράκων και παραγωγής και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, κινδύνους διακύμανσης της τιμής των πετρελαιοειδών στις διεθνείς αγορές, μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτοκίων, κίνδυνο ταμειακών ροών και κίνδυνο μεταβολών εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων. Συμβαδίζοντας με διεθνείς πρακτικές και μέσα στα πλαίσια της εκάστοτε τοπικής αγοράς και νομικού πλαισίου, το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στην μείωση πιθανής έκθεσης στη μεταβλητότητα της αγοράς και / η

την μετρίαση οιασδήποτε αρνητικής επίδρασης στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό.

Η διαχείριση κινδύνων που αφορούν τις τιμές των προϊόντων διεκπεραιώνεται από την υπηρεσία διαχείρισης εμπορικών κινδύνων στην οποία μετέχουν ανώτερα στελέχη τωνεμπορικών και οικονομικών διευθύνσεων, ενώ για τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους η διαχείριση γίνεται από τις Οικονομικές Υπηρεσίες του Ομίλου, πάντα στα πλαίσια των εγκρίσεων που έχουν δοθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

(α) *Κίνδυνος αγοράς*

(ι) *Συναλλαγματικός κίνδυνος*

Όπως εξηγείται στησημείωση2.4 "Συναλλαγματικές Διαφορές",τολειτουργικό νόμισμα του Ομίλου είναι το Ευρώ.Ωστόσο,σύμφωνα με την κοινή διεθνή πρακτική,όλες οι διεθνείς συναλλαγές αργού πετρελαίου και εμπορίας πετρελαιοειδών βασίζονται στις διεθνείς τιμές αναφοράς σε δολάρια ΗΠΑ. Ως αποτέλεσμα, το ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία η Ελλάδα σταματούσε να χρησιμοποιεί το Ευρώ ως νόμισμα, δεν θα επηρεάζονταν ουσιαστικά οι λειτουργίες του Ομίλου. Επιπλέον, οι περισσότερες απότις χρηματοοικονομικές συμβάσειςτου Ομίλου έχουν προνοήσει για χρηματοδότηση σε πολλαπλά νομίσματα, μεταξύ αυτών Ευρώ και δολάρια ΗΠΑ.

Ο συναλλαγματικός νομισματικός κίνδυνος προκύπτει από τρεις τύπους έκθεσης σε κίνδυνο:

- **Κίνδυνος αποτίμησης στοιχείων του Ισολογισμού:** Το μεγαλύτερο μέρος από τα αποθέματα που διατηρεί ο Όμιλος αποτιμάται σε Ευρώ ενώ η υποκείμενη του αξία προσδιορίζεται σε Δολάρια Αμερικής, Ως εκ τούτου, πιθανή υποτίμηση του Δολαρίου έναντι του Ευρώ οδηγεί σε μείωση της αξίας ρευστοποίησης των αποθεμάτων που συμπεριλαμβάνεται στον Ισολογισμό. Σαν μέτρο αντιστάθμισης μέρους του συγκεκριμένου κινδύνου, σημαντικό μέρος της χρηματοδότησης του Ομίλου γίνεται σε δολάρια δημιουργώντας αντίθετη έκθεση στο κίνδυνο μεταβολής της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Σημειώνεται όμως ότι ενώ στην περίπτωση υποτίμησης του δολαρίου η επίδραση στον Ισολογισμό αντισταθμίζεται, σε περιπτώσεις ανατίμησης του δολαρίου η αποτίμηση σε αγοραία αξία τέτοιων δανείων οδηγεί σε συναλλαγματικές ζημιές χωρίς αντισταθμισμένα οφέλη, καθώς τα αποθέματα εξακολουθούν να παρουσιάζονται στον Ισολογισμό σε τιμή κτήσης. Η έκθεση σε κίνδυνο ανά πάσα στιγμή υπολογίζεται από τα εκάστοτε στοιχεία του ισολογισμού και τις σχετικές σημειώσεις. Στις 31 Δεκεμβρίου 2011 εάν το Ευρώ είχε ισχυροποιηθεί έναντι του Δολαρίου κατά 5% διατηρώντας όλα τα άλλα μεταβλητά στοιχεία σταθερά τα μετά φόρων κέρδη θα διαμορφώνονταν μειωμένα κατά €15εκατ. κυρίως ως αποτέλεσμα των κερδών/ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές στην μετατροπή των δολαριακών εμπορικών απαιτήσεων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και στην μετατροπή των δολαριακών δανείων.
- **Κίνδυνος μετατροπής μεικτού περιθωρίου:** Το γεγονός ότι οι περισσότερες συναλλαγές σε αργό πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου βασίζονται σε διεθνείς τιμές Platts σε δολάρια,διαφοροποιεί το τελικό μεικτό κέρδος του Ομίλου σε Ευρώ ανάλογα με την εκάστοτε ισοτιμία.. Η πρόσφατη μεταβλητότητα της αγοράς έχει επιδράσει αρνητικά την δυνατότητα και το κόστος κάλυψης του κινδύνου αυτού.Για το λόγο αυτό ο Όμιλος δεν πρόβη σε μεγάλο ύψος πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου μετατροπής του μεικτού περιθωρίου σε Ευρώ. Η συγκεκριμένη έκθεση σε κίνδυνο σχετίζεται γραμμικά με το μεικτό περιθώριο του Ομίλου καθώς οιαδήποτε ανατίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου οδηγεί σε αντίστοιχη ζημιά μετατροπής στα αποτελέσματα της περιόδου.
- **Κίνδυνος τοπικών θυγατρικών:** Όπου ο Όμιλος λειτουργεί εκτός Ευρωζώνης υπάρχει μία επιπλέον έκθεση σε κίνδυνο που σχετίζεται με τη σχετική ισοτιμία μεταξύ δολαρίου (τρόπος καθορισμού βασικής τιμής), τουΕυρώ ως νόμισμα παρουσίασης και του τοπικού νομίσματος (νόμισμα συναλλαγής). Όπου είναι δυνατό ο Όμιλος προσπαθεί να ελέγξει την έκθεση στον κίνδυνο αυτό, είτε μεταφέροντας και ομαδοποιώντας το σύνολο των συναλλαγμάτων σε επίπεδο Ομίλου, είτε λαμβάνοντας μέτρα προστασίας σε τοπικό νόμισμα. Παρ' ότι σημαντική για τις τοπικές θυγατρικές, η συνολική έκθεση στον κίνδυνο αυτό δεν θεωρείται σημαντική για τον Όμιλο.

(ι) Κίνδυνος διακύμανσης τιμής προϊόντων

Η βασική δραστηριότητα του Ομίλου ως εταιρείας διύλισης δημιουργεί δύο ειδών κινδύνους έκθεσης σε μεταβολές τιμών προϊόντων: έκθεση σε μεταβολές στις απόλυτες τιμές αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων, οι οποίες επηρεάζουν την αξία των αποθεμάτων και έκθεση σε μεταβολές στα περιθώρια διύλισης οι οποίες επηρεάζουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές της επιχείρησης.

Στην περίπτωση του κινδύνου διακύμανσης των τιμών προϊόντων, το επίπεδο έκθεσης σε κίνδυνο καθορίζεται από το απόθεμα στο τέλος κάθε περιόδου. Σε περιόδους απότομης πτώσης τιμών, καθώς η πολιτική του Ομίλου είναι να παρουσιάζει τα αποθέματα στο χαμηλότερο της τιμής κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, τα αποτελέσματα επηρεάζονται από την υποτίμηση αξίας των αποθεμάτων. Το μέγεθος της έκθεσης στον κίνδυνο αυτό σχετίζεται απευθείας με το ύψος των αποθεμάτων και το ποσοστό της μείωσης των τιμών. Για να μειώσει την έκθεση στον κίνδυνο, ο Όμιλος προβαίνει σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιώντας παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, στο βαθμό που η χρήση τέτοιων χρηματοοικονομικών προϊόντων αξιολογείται ως συμφέρουσα από την άποψη απόδοσης – κινδύνου.

Η έκθεση στον κίνδυνο μεταβολών περιθωρίων διύλισης σχετίζεται με το απόλυτο μέγεθος των περιθωρίων διύλισης κάθε διυλιστηρίου. Αυτά καθορίζονται με βάση τις τιμές αναφοράς Platts και διαμορφώνονται σε καθημερινή βάση. Η μεταβολή περιθωρίων έχει ανάλογη επίπτωση στα κέρδη του Ομίλου. Ο Όμιλος αποσκοπεί σε αντιστάθμιση 10%-50% του κάθε συστατικού της προσδοκώμενης παραγωγής του. Αυτό όμως δεν είναι εφικτό να συμβεί σε όλες τις συνθήκες της αγοράς, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται αποτελεσματική αντιστάθμιση μικρού μόνο ποσοστού του κινδύνου διακύμανσης τιμών προϊόντων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2011 μεταβολή κατά 10% αυξητικά ή μειωτικά στην εύλογη αξία των ανοιχτών συμβολαίων παραγωγών θα επηρέαζε τα κέρδη του ομίλου κατά €1,2 εκατ. προς τα κάτω ή προς τα πάνω. Το ποσό αυτό δεν περιλαμβάνει την αναλογική επίδραση στα υπόλοιπα μεγέθη που επηρεάζονται, και η οποία αναμένεται να αντισταθμίζει κατά ένα μεγάλο μέρος το κέρδος ή ζημία από τα παράγωγα.

(ιι) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Τα έσοδα και οι λειτουργικές ταμειακές δραστηριότητες είναι ανεξάρτητα των μεταβολών στα χρηματοοικονομικά επιτόκια. Ανάλογα με τα εκάστοτε επίπεδα καθαρού δανεισμού, η μεταβολή των επιτοκίων βάσης δανεισμού (EURIBOR ή LIBOR), έχει αναλογική επίπτωση στα αποτελέσματα του Ομίλου. Στις 31 Δεκεμβρίου 2011 εάν το επιτόκιο των δανείων σε Δολάρια ήταν κατά 0,5% υψηλότερο, των λοιπών μεταβλητών στοιχείων τηρουμένων σταθερών, τα προ φόρων κέρδη θα διαμορφώνονταν μειωμένα κατά € 3 εκατ. Επίσης, στις 31 Δεκεμβρίου 2011 εάν το επιτόκιο των δανείων σε Ευρώ ήταν κατά 0,5% υψηλότερο, των λοιπών μεταβλητών στοιχείων τηρουμένων σταθερών, τα προ φόρων κέρδη θα διαμορφώνονταν μειωμένα κατά Ευρώ 10 εκατ..

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου επιτελείται κεντρικά, σε επίπεδο Ομίλου. Ο πιστωτικός κίνδυνος πηγάζει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις καταθέσεις σε τράπεζες, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία, καθώς και από εκθέσεις σε πιστωτικό κίνδυνο από πελάτες χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων ανεξόφλητων πελατών και δεσμευμένων συναλλαγών. Όπου οι πελάτες χονδρικής μπορεί να αξιολογηθούν από ανεξάρτητη αρχή, αυτές οι αξιολογήσεις χρησιμοποιούνται στη διαχείριση του συγκεκριμένου πιστωτικού κινδύνου. Σε περίπτωση όπου δεν υπάρχει ανεξάρτητη αξιολόγηση το τμήμα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη λαμβάνοντας υπ' όψη την οικονομική του κατάσταση, προηγούμενες συναλλαγές και άλλες παραμέτρους. Τα πιστωτικά όρια πελατών καθορίζονται με βάση εσωτερικές εξωτερικές αξιολογήσεις πάντα εντός των καθορισμένων από τη Διοίκηση ορίων. Η χρήση πιστωτικών ορίων παρακολουθείται σε τακτά διαστήματα. Οι πωλήσεις σε πελάτες λιανικής εξοφλούνται με μετρητά ή με χρήση πιστωτικών καρτών.

Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, η έγκριση των πιστωτικών ορίων είναι αποτέλεσμα μιας πιο αυστηρής διαδικασίας που εμπλέκει όλα τα επίπεδα της ανώτερης διοίκησης. Γι' αυτό το λόγο έχει δημιουργηθεί η επιτροπή πιστώσεων του Ομίλου, η οποία συναντάται και συζητά τους σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους ολόκληρου του Ομίλου.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Ο Όμιλος παρακολουθεί επισταμένα τα υπόλοιπα των χρεωστών του καθώς και την έκθεσή του που απορρέει από το ελληνικό δημόσιο χρέος. Στο τέλος του έτους η επένδυση σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου εισπράχθηκε εξολοκλήρου τοις μετρητοίς. Επιπροσθέτως ο Όμιλος έχει απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του, όπως προκαταβλητέους φόρους και εμπορικά υπόλοιπα πελατών. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο μη είσπραξης αυτών των απαιτήσεων μειώνεται σημαντικά μέσω της εφαρμογής της πρόσφατης νομοθεσίας, βάσει της οποίας επιτρέπεται στις επιχειρήσεις να συμψηφίζουν τις υποχρεώσεις τους έναντι του Ελληνικού Δημοσίου με ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις τους από αυτό. Λόγω του επιχειρηματικού του μοντέλου και της φορολογικής νομοθεσίας ο Όμιλος έχει σε μηνιαία βάση σημαντικά ποσά υποχρεώσεων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, όπως Φ.Π.Α., ειδικούς φόρους κατανάλωσης και φόρους εισοδήματος, τους οποίους δύναται να συμψηφίζει με τις απαιτήσεις.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κατανομή των εμπορικών απαιτήσεων από πελάτες:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Σύνολο απαιτήσεων από πελάτες	704.184	668.456
εκ του οποίου:		
Πέραν πιστωτικής περιόδου αλλά μη απομειωμένο	168.757	124.352
Επισφαλείς απαιτήσεις	163.743	145.027
Σύνολο	332.500	269.379
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	153.664	135.947

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημέρα του Ισολογισμού είναι η εύλογη αξία κάθε κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω. Προβλέψεις σχηματίζονται για απαιτήσεις οι οποίες είναι επισφαλούς είσπραξης και έχει αξιολογηθεί ότι θα καταλήξουν σε ζημιά.

Η ανάλυση παλαιότητας των πέραν της πιστωτικής περιόδου ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων, που δεν ήταν απομειωμένες κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011, παρατίθεται παρακάτω :

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Εως 30 ημέρες	79.643	54.765
30 - 90 ημέρες	36.502	26.095
Πάνω από 90 ημέρες	52.612	43.492
Σύνολο	168.757	124.352

Η ανάλυση παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων, που ήταν απομειωμένες κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011, ακολουθεί παρακάτω :

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Εως 30 ημέρες	2.356	3.774
30 - 90 ημέρες	446	503
Πάνω από 90 ημέρες	160.941	140.750
Σύνολο	163.743	145.027

Τα απομειωμένα υπόλοιπα αφορούν χονδρεμπόρους που βρέθηκαν σε απρόσμενα δύσκολη οικονομική κατάσταση. Εκτιμήθηκε ότι ένα ποσοστό των απαιτήσεων αυτών είναι ανακτήσιμο.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

(γ) *Κίνδυνος ρευστότητας*

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με την εξασφάλιση ικανών ταμειακών πόρων και διαθεσίμων καθώς και την εξασφάλιση επαρκών πιστωτικών ορίων με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Λόγω της δυναμικής φύσης των δραστηριοτήτων του, ο Όμιλος έχει σαν στόχο να διατηρεί ευελιξία χρηματοδότησης μέσω πιστωτικών γραμμών.

Δεδομένων των εξελίξεων στην αγορά κατά το 2011, ο κίνδυνος ρευστότητας είναι μεγαλύτερος και η διαχείριση των χρηματοροών έχει καταστεί πιο επιτακτική. Ο Όμιλος κατάφερε να αναχρηματοδοτήσει όλες τις γραμμές χρηματοδότησης που έληγαν κατά τη διάρκεια της χρήσης και να διατηρήσει τις βραχυπρόθεσμα δάνεια που απαιτούνται για τις δραστηριότητές του.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τις καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις από παράγωγα, ομαδοποιημένες κατά ημερομηνία λήξης, υπολογιζόμενη σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης. Τα ποσά που εμφανίζονται στον πίνακα αποτελούν τις συμβατικές ταμειακές ροές. Υπόλοιπα που λήγουν εντός ενός έτους είναι ίσα με τα τρέχοντα υπόλοιπά τους καθώς η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

	Εντός 1 έτος	Μεταξύ 1 και 2 έτη	Μεταξύ 2 και 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
31 Δεκεμβρίου 2011				
Δανεισμός	1.531.893	738.463	-	403.833
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	46.355	50.158	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	1.640.595	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2010				
Δανεισμός	1.297.498	54.630	673.248	405.318
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	24.003	33.952	32.344	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	1.448.709	-	-	-

3.2 Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου ως προς τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας του Ομίλου στο μέλλον με σκοπό να παρέχει ικανοποιητικές αποδόσεις στους μετόχους και λοιπούς συμμετόχους, και να διατηρήσει ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου.

Ο Όμιλος για να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή του διάρθρωση μπορεί να μεταβάλει το μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να εκποιήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το χρέος του.

Σύμφωνα και με την πρακτική που ακολουθεί ο κλάδος ο Όμιλος παρακολουθεί τα κεφάλαιά του με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως ο συνολικός δανεισμός, μακροπρόθεσμος και βραχυπρόθεσμος, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και τα διακρατούμενα στη λήξη χρηματοοικονομικά στοιχεία. Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται ως τα συνολικά ίδια κεφάλαια, όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό, πλέον του καθαρού δανεισμού.

Το 2011 ο Όμιλος κατάφερε να διατηρήσει το συντελεστή μόχλευσης σε 40 – 49%, ως σκόπευε.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2010 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Σύνολο δανεισμού (Σημ. 17)	2.674.189	2.430.694
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα (Σημ. 13)	(985.486)	(595.757)
Μείον: Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	(2.062)	(2.078)
Μείον: Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα στη λήξη (Σημ. 12)	-	(167.968)
Καθαρός δανεισμός	1.686.641	1.664.891
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2.529.990	2.531.618
Συνολικά αποσχολούμενα κεφάλαια	4.216.631	4.196.509
Συντελεστής μόχλευσης	40%	40%

Ο συντελεστής μόχλευσης διατηρήθηκε στα ίδια επίπεδα με την προηγούμενη χρήση, καθώς συνεχίζεται άντληση κεφαλαίων, μέσω δανεισμού με σκοπό τη χρηματοδότηση του έργου αναβάθμισης του δυλιστηρίου της Ελευσίνας.

3.3 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία, κατά μέθοδο επιμέτρησης. Ουδιαφορετικές κατηγορίες είναι οι ακόλουθες:

- Δημοσιευόμενες τιμές αγοράς (χωρίς τροποποίηση ή αναπροσαρμογή) για χρηματοοικονομικά στοιχεία που διαπραγματεύονται σε ενεργούς χρηματαγορές (επίπεδο 1)
- Τεχνικές αποτίμησης βασιζόμενες απευθείας σε δημοσιευόμενες τιμές αγοράς ή υπολογιζόμενες εμμέσως από δημοσιευόμενες τιμές αγοράς για παρόμοια εργαλεία (επίπεδο 2).
- Τεχνικές αποτίμησης που δεν βασίζονται σε διαθέσιμες πληροφορίες από τρέχουσες συναλλαγές σε ενεργούς χρηματαγορές (επίπεδο 3).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 έχουν ως εξής:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα προς πώληση	-	-	-	-
Παράγωγα πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	-	-	-
	-	-	-	-
Στοιχεία υποχρεώσεων				
Παράγωγα προς πώληση	-	12.577	-	12.577
Παράγωγα πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	83.936	-	83.936
	-	96.513	-	96.513

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 έχουν ως εξής:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα προς πώληση	-	12.715	-	12.715
Παράγωγα πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	-	-	-
	-	12.715	-	12.715
Στοιχεία υποχρεώσεων				
Παράγωγα προς πώληση	-	21.137	-	21.137
Παράγωγα πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	69.162	-	69.162
	-	90.299	-	90.299

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. «Ενεργός» χρηματαγορά υπάρχει όταν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμες και αναθεωρούμενες σε τακτά διαστήματα τιμές, που δημοσιεύονται από χρηματιστήριο, χρηματιστή, κλάδο, οργανισμό αξιολόγησης ή οργανισμό εποπτείας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγωγών εκτός της αγοράς παραγωγών) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές ενώ χρησιμοποιούν κατά το δυνατό λιγότερο εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 2.

Εάν οι τεχνικές αποτίμησης δεν βασίζονται σε διαθέσιμες αγοραίες πληροφορίες τότε τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3.

Τεχνικές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για να επιμετρήσει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν:

- Τιμές αγοράς ή τιμές διαπραγματευτών για παρόμοια στοιχεία.
- Την εύλογη αξία των πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου επιτοκίων, η οποία προσδιορίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών.
- Την εύλογη αξία συμβολαίων σε ξένο νόμισμα, που προσδιορίζεται με τιμές forward στην ημερομηνία ισολογισμού.
- Την εύλογη αξία των πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου εμπορευμάτων, η οποία προσδιορίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών.

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που σχετίζονται με το μέλλον. Συνεπώς οι εκτιμήσεις αυτές εξ ορισμού σπάνια θα ταυτίζονται με τα πραγματικά γεγονότα. Οι εκτιμήσεις και υποθέσεις που συνεπάγονται σημαντικό κίνδυνο επανεκτίμησης στη λογιστική αξία των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού στην επόμενη περίοδο αναφέρονται κατωτέρω.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές συνεχώς επανεκτιμούνται και βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος όπως προσαρμόζεται σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς και άλλους παράγοντες περιλαμβανομένων προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά υπό τις παρούσες συνθήκες.

(α) Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φορολόγηση και απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος στις χώρες που δραστηριοποιείται. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων για το εάν θα επιβληθούν επιπλέον φόροι. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

(β) Πρόβλεψη για περιβαλλοντολογική αποκατάσταση

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην βιομηχανία πετρελαίου και οι βασικές της δραστηριότητες περιλαμβάνουν την έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων, τη διύλιση αργού πετρελαίου, τη διάθεση προϊόντων πετρελαίου, και την παραγωγή και διάθεση πετροχημικών προϊόντων. Οι περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις που πιθανό να προκληθούν από τις προαναφερθείσες ουσίες και προϊόντα πιθανόν να αναγκάσουν τον Όμιλο να προβεί σε έξοδα αποκατάστασης έτσι ώστε να είναι σύμφωνη με σχετικούς κανονισμούς και νόμους στις διάφορες περιοχές όπου δραστηριοποιείται και να εκπληρώσει τις νομικές και συμβατικές της υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διενεργεί σχετικές αναλύσεις και εκτιμήσεις με τους τεχνικούς και νομικούς της συμβούλους ώστε να προσδιορίσει την πιθανότητα να προκύψουν δαπάνες περιβαλλοντολογικής αποκατάστασης, καθώς και να εκτιμήσει τα σχετικά ποσά και χρονική περίοδο κατά την οποία οι δαπάνες αυτές είναι πιθανό να προκύψουν. Ο Όμιλος δημιουργεί σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές της καταστάσεις για τις εκτιμώμενες δαπάνες περιβαλλοντολογικής αποκατάστασης όταν αυτές θεωρούνται πιθανές. Όταν ο οριστικός προσδιορισμός της σχετικής υποχρέωσης διαφέρει από το ποσό της σχετικής πρόβλεψης, η διαφορά επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

(γ) Εκτίμηση απομείωσης υπεραξιών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος εξετάζει ετησίως εάν η υπεραξία και τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί οποιαδήποτε απομείωση, σύμφωνα με τη λογιστική πρακτική (βλέπε Σημ. 2.8). Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας χρηματοοικονομικών καθορίζονται με βάση την αξία σε χρήση. Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

(δ) Εκτίμηση εύλογης αξίας παραγώγων και λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγώγων εκτός της αγοράς παραγώγων) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Ο Όμιλος επιλέγει την κατά την κρίση του κατάλληλη μέθοδο αποτίμησης για κάθε περίπτωση κάνοντας υποθέσεις οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργείς αγορές.

(ε) Εκτίμηση κατηγοριοποίησης χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων στη λήξη

Ο Όμιλος εφαρμόζει τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 για να κατηγοριοποιήσει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή καθορισμένες αποδόσεις και προσδιορισμένη λήξη ως διακρατούμενα στη λήξη. Για να κρίνει τι θα πρέπει να εμφανιστεί στην κατηγορία αυτή, ο Όμιλος αξιολογεί κατά πόσο προτίθεται να διακρατήσει τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία ως τη λήξη τους, καθώς και εάν υπάρχει η δυνατότητα να το κάνει. Σε περίπτωση όπου μέρος του χαρτοφυλακίου αυτού δεν διακρατηθεί έως τη λήξη, πλην των συγκεκριμένων περιπτώσεων που περιγράφονται στο ΔΛΠ 39, τότε ολόκληρη η κατηγορία θα πρέπει να μεταφερθεί στα διαθέσιμα προς πώληση και να επιμετρηθεί στην εύλογη αξία.

(στ) Συνταξιοδοτικά προγράμματα

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών παροχών βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται με τη χρήση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών. Μία τέτοια αναλογιστική παραδοχή είναι και το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους της παροχής.

Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης στο τέλος κάθε χρήσης. Αυτό ορίζεται ως το επιτόκιο το οποίο θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ώστε να προσδιοριστεί η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να απαιτηθούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Για τον καθορισμό του κατάλληλου επιτόκιο προεξόφλησης, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το επιτόκιο των χαμηλού ρίσκου εταιρικών ομολογιών, τα οποία μετατρέπονται στο νόμισμα στο οποίο η υποχρέωση θα πληρωθεί, και των οποίων η ημερομηνία λήξης πλησιάζει εκείνη της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Άλλες σημαντικές παραδοχές των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών βασίζονται μερικώς στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς. Περαιτέρω πληροφόρηση παρατίθεται στη Σημείωση 19 του παρόντος.

(ζ) Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις

Ο Όμιλος έχει εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων και, εάν υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης τότε ο Όμιλος προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Η παρούσα αξία βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης.

5 Πληροφόρηση κατά τομέα

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει καθορίσει τους τομείς δραστηριότητας βασισμένη στις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης προς την Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία αξιολογεί την επίδοση του Ομίλου. Η επιτροπή χρησιμοποιεί διάφορα κριτήρια για να αξιολογήσει τις δραστηριότητες του Ομίλου, τα οποία ποικίλουν ανάλογα με τη φύση και το βαθμό ωριμότητας του κάθε τομέα και λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε κινδύνους, τις υπάρχουσες ταμειακές ανάγκες, καθώς και πληροφορίες σχετικές με τα προϊόντα και τις αγορές.

Η δραστηριότητα του Ομίλου διαχωρίζεται στους εξής επιχειρηματικούς τομείς: Διύλιση, Λιανική Εμπορία, Έρευνα και Παραγωγή, Χημικά, και στο Αέριο & Ενέργεια.

Τα αποτελέσματα κατά τομέα για το έτος 2011 και 2010 ήταν ως εξής:

Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011	Διύλιση	Λιανική Εμπορία	Έρευνα & Παραγωγή	Χημικά	Αέριο & Ενέργεια	Λοιπά	Ενδο- εταιρικά	Σύνολο
Καθαρές πωλήσεις	8.937.391	3.953.223	-	339.613	-	25.851	(3.948.496)	9.307.582
Άλλα έξοδα εκμεταλλεύσεως	(21.923)	19.038	(2.561)	4.352	-	(3.796)	-	(4.890)
Λειτουργικό κέρδος / (ζημιά)	174.025	(10.505)	(10.413)	20.405	(446)	1.943	-	175.009
Κέρδη / (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	(8.143)	(2.703)	-	-	-	149	-	(10.697)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, καθαρά κέρδη συνδεδεμένων επιχειρήσεων, και αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικής λειτουργίας	165.882	(13.208)	(10.413)	20.405	(446)	2.092	-	164.312
Κέρδη από συνδεδεμένες επιχειρήσεις και έσοδα συμμετοχών	101	128	-	(1.602)	68.861	-	-	67.488
Κέρδη μετά συνδεδεμένων εταιρειών	165.983	(13.080)	(10.413)	18.803	68.415	2.092	-	231.800
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικής λειτουργίας								(68.371)
Κέρδη προ φόρων								163.429
Φόρος εισοδήματος								(45.763)
Δικαιώματα μειοψηφίας								(3.516)
Καθαρά κέρδη έτους αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής								114.150

5 Πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Ετος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2010	Διύλιση	Λιανική Εμπορία	Έρευνα & Παραγωγή	Χημικά	Αέριο & Ενέργεια	Λοιπά	Ενδο- εταιρικά	Σύνολο
Καθαρές πωλήσεις	7.832.281	3.507.741	726	377.056	843	21.921	(3.263.763)	8.476.805
Άλλα έξοδα εκμεταλλεύσεως	136	28.888	-	3.497	-	1.125	1.660	35.306
Λειτουργικό κέρδος / (ζημιά)	297.851	42.137	(25.156)	33.415	273	(4.875)	267	343.913
Κέρδη / (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	(11.257)	(4.694)	-	-	-	158	-	(15.793)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, καθαρά κέρδη συνδεδεμένων επιχειρήσεων, και αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικής λειτουργίας	286.594	37.443	(25.156)	33.415	273	(4.717)	267	328.120
Κέρδη από συνδεδεμένες επιχειρήσεις και έσοδα συμμετοχών	309	320	-	(1.426)	30.825	-	-	30.027
Κέρδη μετά συνδεδεμένων εταιρειών	286.903	37.763	(25.156)	31.989	31.098	(4.717)	267	358.147
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικής λειτουργίας								(59.434)
Κέρδη προ φόρων								298.713
Φόρος εισοδήματος								(111.294)
Δικαιώματα μειοψηφίας								(7.601)
Καθαρά κέρδη έτους αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής								179.818

- Οι ενδοεταιρικές πωλήσεις αφορούν κυρίως σε πωλήσεις από τον τομέα της διύλισης στους λοιπούς επιχειρηματικούς τομείς του Ομίλου.

5 Πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις κατά τομέα για το έτος 2011 και 2010 ήταν ως εξής:

Ετος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011	Διύλιση	Λιανική	Έρευνα &	Χημικά	Αέριο &	Λοιπά	Ενδο-	Σύνολο
		Εμπορία	Παραγωγή				εταιρικά	
Σύνολο ενεργητικού	5.066.792	1.531.042	9.980	271.625	611.719	1.798.173	(2.100.504)	7.188.827
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	3.378	653	-	1.906	610.158	-	-	616.095
Σύνολο παθητικού	2.974.867	896.667	1	169.067	124	1.509.076	(890.965)	4.658.837
Καθαρή Θέση	2.091.925	634.375	9.979	102.557	611.596	289.097	(1.209.539)	2.529.990
Αγορές και ιδιοκατασκευές παγίων	651.527	21.990	-	1.214	-	233	-	674.964
Αποσβέσεις	77.055	64.858	345	16.862	-	477	-	159.597

Ετος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2010	Διύλιση	Λιανική	Έρευνα &	Χημικά	Αέριο &	Λοιπά	Ενδο-	Σύνολο
		Εμπορία	Παραγωγή				εταιρικά	
Σύνολο ενεργητικού	4.729.818	1.634.711	3.502	284.585	548.119	1.795.836	(2.131.301)	6.865.270
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	9.392	790	-	3.508	547.093	-	-	560.783
Σύνολο παθητικού	2.555.376	916.227	638	194.783	(1)	1.627.664	(961.035)	4.333.652
Καθαρή Θέση	2.174.441	718.484	2.864	89.802	548.120	168.172	(1.170.265)	2.531.618
Αγορές και ιδιοκατασκευές παγίων	675.138	28.044	-	6.035	-	121	-	709.338
Αποσβέσεις	74.619	64.099	682	16.938	-	456	-	156.794

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

6 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

<u>Κόστος</u>	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηγ/κός Μεταφορικά			Ακίνητοποιή	Σύνολο
			εξοπλισμός	μέσα	Έπιπλα και εξαρτήματα	σεις υπό εκτέλεση	
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	275.387	536.242	2.100.284	76.340	116.323	722.488	3.827.064
Προσθήκες	636	2.768	8.620	1.060	6.430	688.794	708.308
Αγορά BP Ελλάς Α.Ε.	-	(2.001)	-	-	-	-	(2.001)
Κεφαλαιοποιημένα έργα	251	17.558	48.678	4.779	6.914	(78.180)	-
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(7.093)	(12.844)	(197)	(1.777)	(6.849)	(28.760)
Συναλλαγματικές διαφορές	(947)	(3.715)	(1.146)	(2)	(29)	(305)	(6.144)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	144	3.582	(2.307)	110	32	(5.904)	(4.343)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	275.471	547.341	2.141.285	82.090	127.893	1.320.044	4.494.124
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	-	267.353	1.321.314	33.188	90.450	-	1.712.305
Αποσβέσεις έτους	-	22.587	97.592	4.622	10.470	-	135.271
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(6.828)	(11.369)	(173)	(1.697)	-	(20.067)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(665)	(692)	(48)	27	-	(1.378)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	(59)	(391)	55	(107)	-	(502)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	-	282.388	1.406.454	37.644	99.143	-	1.825.629
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2010	275.471	264.953	734.831	44.446	28.750	1.320.044	2.668.495
Κόστος							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	275.471	547.341	2.141.285	82.090	127.893	1.320.044	4.494.124
Προσθήκες	1.464	2.324	8.764	956	5.467	654.636	673.611
Κεφαλαιοποιημένα έργα	-	35.044	286.629	73	4.153	(325.899)	-
Πωλήσεις/ διαγραφές	(285)	(3.686)	(9.069)	(557)	(1.411)	(2.168)	(17.176)
Συναλλαγματικές διαφορές	52	228	28	20	(4)	(10)	314
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	13.551	(1.447)	3.300	(26)	(8)	(13.538)	1.832
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	290.253	579.804	2.430.937	82.556	136.090	1.633.065	5.152.705
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	-	282.388	1.406.454	37.644	99.143	-	1.825.629
Αποσβέσεις έτους	-	23.277	100.352	4.665	10.767	-	139.061
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(3.885)	(8.483)	(557)	(1.400)	-	(14.325)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	18	13	-	(3)	-	28
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	(769)	(803)	(109)	(103)	-	(1.784)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	-	301.029	1.497.533	41.643	108.404	-	1.948.609
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2011	290.253	278.775	933.404	40.913	27.686	1.633.065	3.204.096

- (1) Ο Όμιλος δεν έχει δεσμεύσει ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία για εξασφάλιση των δανειακών του υποχρεώσεων.
- (2) Στα υπόλοιπα των «Παγίων υπό κατασκευή» της 31 Δεκεμβρίου 2011 περιλαμβάνεται ποσό €1.304 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2010: €836 εκατ.) που αφορά την κατασκευή του αναβαθμισμένου διωλιστηρίου της Ελευσίνας. Η Διοίκηση εκτιμά ότι η επένδυση θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι το β' τρίμηνο του 2012. Τυχόν καθυστερήσεις ή προβλήματα στη διαδικασία αδειοδότησης ή κατασκευής θα έχουν αντίστοιχες επιπτώσεις στον εκτιμώμενο χρόνο έναρξης λειτουργίας του έργου.
- (3) Κατά τη χρήση του 2011 έχει κεφαλαιοποιηθεί ποσό €67,5 εκατ. (2010: €21,8 εκατ.) που αφορά τόκους κατασκευαστικής περιόδου για ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση του τομέα της δύλισης, με μέσο επιτόκιο δανεισμού 4,5% (2010: 2,8%).
- (4) Στην κατηγορία γήπεδα περιλαμβάνονται μεταφορές ποσών ύψους €13,3 εκατ. από τις λοιπές ασώματες ακίνητοποιήσεις, αναφορικά με γήπεδα στη Σερβία όπου ο Όμιλος είχε στο παρελθόν δικαίωμα χρήσης και πλέον έχει αποκτήσει και τους τίτλους ιδιοκτησίας, κατόπιν αλλαγών στην τοπική νομοθεσία.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

(5) Οι «μεταφορές και λοιπές κινήσεις» στις ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν κυρίως ολοκληρωθέντα εντός του 2011 έργα πληροφορικής ύψους €5,9 εκατ. τα οποία και μεταφέρθηκαν στην αρμόδια κατηγορία των ασωμάτων ακινητοποιήσεων (Σημ. 7).

7 Ασώματες ακινητοποιήσεις

	Υπεραξία	Φήμη και πελατεία εμπορίας	Λογισμικό	Δικαιώματα και άδειες	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	139.005	48.771	67.938	32.431	103.712	391.857
Προσθήκες	-	-	930	-	100	1.030
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	-	-	(4.044)	(4.044)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	(3)	-	-	(3)
Λοιπές κινήσεις και συναλλαγματικές διαφορές	-	-	3.139	105	(6.512)	(3.268)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	139.005	48.771	72.004	32.536	93.256	385.572
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	71.829	4.612	63.466	15.237	8.505	163.649
Αποσβέσεις έτους	-	4.299	3.854	2.128	11.242	21.523
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	(3)	-	-	(3)
Λοιπές κινήσεις και συναλλαγματικές διαφορές	-	-	(580)	2	(4.027)	(4.605)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	71.829	8.911	66.737	17.367	15.720	180.564
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2010	67.176	39.860	5.267	15.169	77.536	205.008
Κόστος						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	139.005	48.771	72.004	32.536	93.256	385.572
Προσθήκες	-	-	1.239	-	114	1.353
Πωλήσεις/ διαγραφές	(22)	(1.396)	-	-	-	(1.418)
Λοιπές κινήσεις και συναλλαγματικές διαφορές	-	2.304	5.939	-	(13.350)	(5.107)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	138.983	49.679	79.182	32.536	80.020	380.400
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	71.829	8.911	66.737	17.367	15.720	180.564
Αποσβέσεις έτους	-	4.753	2.688	1.669	11.426	20.536
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(846)	-	-	-	(846)
Λοιπές κινήσεις και συναλλαγματικές διαφορές	-	2.296	(56)	-	31	2.271
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	71.829	15.114	69.369	19.036	27.177	202.525
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2010	67.154	34.565	9.813	13.500	52.843	177.875

(1) Η εναπομένουσα υπεραξία την 31 Δεκεμβρίου 2011 αφορά κυρίως στην εξαγορά της Ελληνικά Πετρέλαια Κύπρου από την BPRleto 2003 και περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με την πολιτική που αναφέρεται στη σημ. 2.6. Στις 31 Δεκεμβρίου 2011 η σχετική υπεραξία εξετάστηκε με τη μέθοδο της αξίας χρήσεως (value-in-use), χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ταμειακών χρηματοροών της εταιρείας για την επόμενη πενταετία, με έτος βάσης το 2011 και με ρυθμό ανάπτυξης εις το διηνεκές 2,5%. Οι χρηματοροές αυτές προεξοφλήθηκαν με επιτόκιο 8,3%, ήτοι το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου της εταιρείας.

(2) Η φήμη και πελατεία πρατηρίων αφορά σε εφάπαξ προκαταβολές σε νέους πρατηριούχους, σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που αναφέρεται στη σημ. 2.6.

(3) Οι άδειες και δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται στην περίοδο της έρευνας σύμφωνα με τους όρους των εκάστοτε αδειών. Λεπτομέρειες για τη λογιστική πολιτική δίνονται στη σημείωση 2.6.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

- (4) Οι λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις συμπεριλαμβάνουν τα δικαιώματα χρήσης γης στη Σερβία, όπου με βάση την τοπική νομοθεσία υπάρχει χρησικτησία χωρίς τίτλο ιδιοκτησίας. Γήπεδα αξίας €13,3 εκατ. για τα οποία αποκτήθηκαν οι σχετικοί τίτλοι ιδιοκτησίας μεταφέρθηκαν στα ενσώματα πάγια (σημ. 6) Στα «Λοιπά» συμπεριλαμβάνονται επίσης ποσά που αποδίδονται στην κυβέρνηση του Μαυροβουνίου για χρήση γης όπου η Εταιρεία έχει τίτλο ιδιοκτησίας. Επιπροσθέτως, περιλαμβάνεται η εύλογη αξία των πελατειακών σχέσεων που προέκυψε κατά την εξαγορά θυγατρικής τον Δεκέμβριο του 2009 (πρώην BP Ελλάς).

8 Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Αρχή έτους	560.783	517.378
Έσοδα από μερίσματα	(7.423)	(4.211)
Κέρδη από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	67.488	30.027
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου	775	17.589
Απομείωση αξίας επένδυσης	(5.528)	-
Τέλος έτους	616.095	560.783

Κατά το 2011 ο Όμιλος απομείωσε την επένδυσή της στην ΘΡΑΚΗ Α.Ε.

α) Κοινοπραξίες

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στους κλάδους παραγωγής και εμπορίας ενέργειας, μέσω της συμμετοχής του στην κοινοπραξία ElpedisonB.V, με ποσοστό 50%. Το υπόλοιπο 50% κατέχεται από την εταιρεία EDISONInternational. Ο Όμιλος ενοποιεί την ElpedisonB.V χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης, και για αυτό το λόγο τα ενοποιημένα αποτελέσματα του Ομίλου ElpedisonB.V εμφανίζονται στη γραμμή “Κέρδη από συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κέρδη συμμετοχών”, ενώ το ποσό της συμμετοχής εμφανίζεται στη γραμμή “Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις”.

Δεδομένης της σημαντικότητας του κλάδου αυτού για τον Όμιλο, ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα κύρια οικονομικά στοιχεία του Ομίλου ElpedisonB.V. (με βάση ανέλεγκτο προσχέδιο οικονομικών καταστάσεων), ο οποίος περιλαμβάνει τις εταιρείες ElpedisonPower (75%) και ElpedisonTrading (100%):

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
	<i>(Ανέλεγκτα, Προσχέδιο)</i>	<i>(Ελεγμένα)</i>
Όμιλος Elpedison B.V		
<u>Κατάσταση Οικονομικής Θέσης</u>		
Πάγιο Ενεργητικό	443.969	468.800
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	6.160	5.608
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	190.098	110.293
Σύνολο απαιτήσεων	640.227	584.701
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	163.288	158.227
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	325.747	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.990	3.937
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	14.266	359.227
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	129.936	63.310
Σύνολο υποχρεώσεων	476.939	426.474
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	640.227	584.701
<u>Κατάσταση συνολικών εσόδων</u>		
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	431.685	156.443
Κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)	60.815	19.064
Αποσβέσεις	28.906	15.694
Λειτουργικό αποτέλεσμα	31.909	3.370
Χρηματοοικονομικά έσοδα	375	375
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(24.674)	(7.281)
Φόρος εισοδήματος	(2.549)	876
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) έτους	5.061	(2.660)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) αποδοτέα σε μετόχους της μητρικής	3.676	(2.053)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) Ομίλου ΕΛ.ΠΕ.	1.838	(1.330)

Η ElpedisonPower, δημιουργήθηκε μέσω της συγχώνευσης της εταιρείας T-PowerS.A (100% θυγατρική των ΕΛΠΕ), με την εταιρεία Θίσβη Α.Ε, κοινοπραξία των εταιρειών Edison και Hed, το 2009. Η εταιρεία σύναψε βραχυπρόθεσμο δάνειο €360 εκ. μέσω της HPFplc, τον Σεπτέμβριο του 2009, το οποίο χρησιμοποιήθηκε κυρίως για τη κάλυψη υπαρχόντων υποχρεώσεων, αλλά και για τη δημιουργία μίας πλήρους οικονομικής δομής για την επίτευξη των στόχων της εταιρείας. Τον Σεπτέμβριο του 2011, λόγω και των συνθηκών που επικρατούσαν στις χρηματοοικονομικές αγορές, η ElpedisonPower προχώρησε σε επαναχρηματοδότηση των διαθεσίμων, με ένα καινούργιο δάνειο €345 εκ. διάρκειας 2 ετών. Το δάνειο είναι πλήρως εγγυημένο από τους μετόχους της ElpedisonPower σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής τους στο μετοχικό της κεφάλαιο και με τους συνήθεις περιορισμούς στη διανομή μερισμάτων.

β) Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις

Ο Όμιλος συμμετέχει σε άλλες εταιρείες με σημαντικό αλλά όχι καθοριστικό ποσοστό ελέγχου. Αυτές συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα κέρδη/(ζημιές) από συμμετοχές:

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
ΔΕΠΑ	66.825	31.778
Λοιπές συνδεδεμένες	(1.175)	(421)
Σύνολο	65.650	31.357

Τα κυριότερα αποτελέσματα του Ομίλου ΔΕΠΑ είναι τα ακόλουθα:

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011 <i>(Ανέλεγκτα, Προσχέδιο)</i>	31 Δεκεμβρίου 2010 <i>(Ελεγμένα)</i>
EBITDA	275.038	204.317
Κέρδη προ φόρων	244.739	152.316
Φόρος εισοδήματος	(53.810)	(61.522)
Καθαρά κέρδη περιόδου	190.929	90.794
Καθαρά κέρδη Ομίλου ΕΛ.ΠΕ.	66.825	31.778

Τα βασικά μεγέθη των κυριοτέρων συνδεδεμένων επιχειρήσεων έχουν ως εξής:

	% συμμετοχή	31 Δεκεμβρίου 2011 <i>(Ανέλεγκτα, Προσχέδιο)</i>		
		Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Έσοδα
ΔΕΠΑ	35%	2.955.515	1.452.299	1.761.093
ΕΑΚΑΑ	50%	18.207	9.135	3.167
DMEP Holdco	48%	210.899	210.415	564
		31 Δεκεμβρίου 2010 <i>(Ελεγμένα)</i>		
		Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Έσοδα
ΔΕΠΑ	35%	2.743.944	1.412.111	1.216.957
ΕΑΚΑΑ	50%	19.726	10.929	3.484

DMEPHoldCoLtd

Το 2011, ο Όμιλος συμμετείχε κατά 48% στη δημιουργία μιας νέας εταιρείας, της DMEPHoldCoLtd με έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο, μέσω της θυγατρικής της εταιρείας HellenicPetroleumInternationalAG. Αυτή με τη σειρά της σύστησε την 100% ελληνική θυγατρική εταιρεία «OTSM», Ανώνυμη Εταιρεία Διατήρησης Αποθεμάτων Ασφαλείας και Εμπορίας Αργού Πετρελαίου και Πετρελαιοειδών. Η OTSM συστάθηκε σύμφωνα

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

με την Ελληνική Νομοθεσία, και έχει αδειοδοτηθεί πλήρως ώστε να παρέχει υπηρεσίες διατήρησης και διαχείρισης αποθεμάτων Αργού Πετρελαίου και Πετρελαιοειδών. Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει μέρος της υποχρέωσης για διατήρηση αποθεμάτων ασφαλείας στην OTSM, έναντι τιμήματος που υπολογίσθηκε σύμφωνα με το υπάρχον νομικό πλαίσιο. Το Δεκέμβριο 2011 η «Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.» πώλησε αποθέματα αξίας €200 εκατ. στην OTSM (Σημ. 10). Η κίνηση αυτή συνάδει με την στρατηγική του Ομίλου, η οποία στοχεύει στη μείωση του ρίσκου στα στοιχεία του Ισολογισμού, αλλά και στη μείωση των αναγκών για χρηματοδότηση του κεφαλαίου κίνησης.

9 Δάνεια, προκαταβολές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Δάνεια και προκαταβολές	53.116	18.850
Άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	43.119	69.000
Σύνολο	96.235	87.850

Τα δάνεια και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν άτοκες εμπορικές πιστώσεις προς τρίτους για οφειλές που προκύπτουν από εφοδιασμό πρατηρίων.

Τα λοιπά μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνουν προκαταβολές ενοικίων για εξασφάλιση πρατηρίων και άλλες μακροπρόθεσμες προκαταβολές. Αυτές αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή των συμβολαίων των πρατηρίων και προεξοφλήθηκαν με επιτόκιο 5% για το 2011 (2010: 5%).

10 Αποθέματα

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Αργό πετρέλαιο	324.736	706.237
Διυλισμένα και ημιτελή προϊόντα	705.032	791.958
Πετροχημικά	34.982	34.598
Αναλώσιμα, ανταλλακτικά και λοιπές α' ύλες	85.813	81.308
- Μείον: Πρόβλεψη για ανταλλακτικά και λοιπές α' ύλες	(9.372)	(13.476)
Σύνολο	1.141.191	1.600.625

Το κόστος των αποθεμάτων που αναγνωρίζεται ως έξοδο και συμπεριλαμβάνεται στο «Κόστος Πωληθέντων» για το 2011 ανέρχεται σε €7,9 δις (2010: €7,0 δις).

Κατά το 2011 η μητρική εταιρεία προέβη σε μείωση της πρόβλεψης για ανταλλακτικά και λοιπές α' ύλες ύψους €4,1 εκατ. κυρίως λόγω χρησιμοποίησής τους στο έργο αναβάθμισης του διυλιστηρίου της Ελευσίνας.

Εντός του 2011, αποθέματα αξίας €200 εκατ. πωλήθηκαν στην OTSM Α.Ε. (βλ. σημ. 8) στα πλαίσια του προγράμματος διαχείρισης κεφαλαίου κίνησης.

11 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Πελάτες	704.184	668.456
- Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(153.664)	(135.947)
Πελάτες	550.520	532.509
Λοιπές απαιτήσεις	401.644	387.821
- Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(25.778)	(24.696)
Λοιπές απαιτήσεις	375.866	363.125
Παράγωγα προς πώληση (Σημ. 21)	-	12.715
Προπληρωθέντα έξοδα και προκαταβολές	19.432	29.530
Σύνολο	945.818	937.879

Οι λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν ΦΠΑ, προπληρωμές φόρου εισοδήματος και απαιτήσεις από το προσωπικό.

Οι λογιστικές αξίες των ανωτέρω απαιτήσεων αντιπροσωπεύουν την εύλογη τους αξία.

Η κίνηση της πρόβλεψης απομείωσης της αξίας των απαιτήσεων από πελάτες έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	135.947	106.918
Χρεώσεις / (Πιστώσεις) στο λογαριασμό αποτελεσμάτων:		
- Προσθήκες	23.112	25.633
- Ποσά που έχουν αντλογισθεί	(1.094)	(1.415)
- Απαιτήσεις που διαγράφηκαν ως ανεπίδεκτες είσπραξης	(4.326)	(1.388)
Λοιπές κινήσεις	25	(1.452)
Απόκτηση θυγατρικής (πρώην BP Ελλάς)	-	7.651
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	153.664	135.947

Η κίνηση στην πρόβλεψη για ενδεχόμενες επισφάλειες έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα σαν έξοδα διοίκησης και διάθεσης.

12 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα στη λήξη

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα στη λήξη	-	167.968
Σύνολο	-	167.968

Το ποσό στο 2010 περιλαμβάνει βραχυπρόθεσμα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου ημερομηνίας έκδοσης της 30 Δεκεμβρίου 2010, τα οποία εκδόθηκαν προς εξόφληση εμπορικών απαιτήσεων. Εισπράχθηκαν πλήρως κατά την ημερομηνία λήξης τους, εντός του Δεκεμβρίου 2011.

13 Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Διαθέσιμα στο ταμείο και σε τράπεζες	501.744	396.709
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	483.742	199.048
Σύνολο ρευστών διαθεσίμων	985.486	595.757

Το σταθμισμένο κατά μέσο όρο τρέχον επιτόκιο την ημερομηνία ισολογισμού ήταν:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Euro	0,62%	3,39%
USD	0,56%	0,32%

14 Μετοχικό κεφάλαιο

	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2010 & 31 Δεκεμβρίου 2010	305.635.185	666.285	353.796	1.020.081
31 Δεκεμβρίου 2011	305.635.185	666.285	353.796	1.020.081

Το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο αντιστοιχεί στον αριθμό των μετοχών που έχουν εκδοθεί και διατεθεί σε μετόχους και είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η ονομαστική αξία κάθε μιας μετοχής της Εταιρείας είναι €2,18 (31 Δεκεμβρίου 2010: €2,18).

Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. που πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου 2005, ενέκρινε ένα νέο πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών για τα έτη 2005 – 2007 (ως έτη αναφοράς), με σκοπό τη σύνδεση του αριθμού μετοχών, για τις οποίες παραχωρείται δικαίωμα προαίρεσης σε ανώτατα και ανώτερα στελέχη της Εταιρείας, με την επίτευξη εταιρικών και ατομικών στόχων ευθυγραμμισμένων με τα αποτελέσματα της Εταιρείας. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. της 31ης Μαΐου 2006, ενέκρινε την παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών της Εταιρείας (stockoptions) για το έτος αναφοράς 2005, συνολικά για 272.100 μετοχές. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας της 17ης Μαΐου 2007, ενέκρινε την παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών της Εταιρείας (stockoptions) για το έτος αναφοράς 2006, συνολικά για 408.015 μετοχές. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας της 14ης Μαΐου 2008, ενέκρινε την παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών της Εταιρείας (stockoptions) για το έτος αναφοράς 2007 συνολικά για 385.236 μετοχές καθώς και την τροποποίηση / παράταση του προγράμματος για ένα επί πλέον έτος αναφοράς, ήτοι το 2008. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας της 3ης Ιουνίου 2009, ενέκρινε την παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών της Εταιρείας (stockoptions) για το έτος αναφοράς 2008 συνολικά για 1.704.716 μετοχές καθώς και την τροποποίηση / παράταση του προγράμματος για ένα επί πλέον έτος αναφοράς, ήτοι το 2009. Η περίοδος άσκησης των παραχωρηθέντων δικαιωμάτων είναι από την 1^η Νοεμβρίου έως και την 5^η Δεκεμβρίου κάθε έτους των διαστημάτων 2008 – 2012, 2009 – 2013, 2010 – 2014 και 2011 – 2015, για τα δικαιώματα των ετών αναφοράς 2005, 2006, 2007 και 2008 αντιστοίχως.

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας της 2 Ιουνίου 2010, ενέκρινε την από 27 Απριλίου 2010 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας περί μη παραχώρησης δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών για το έτος αναφοράς 2009 λόγω της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας καθώς και την τροποποίηση / παράταση του προγράμματος για ένα επί πλέον έτος αναφοράς, ήτοι το 2010, με πρώτο έτος έναρξης της περιόδου άσκησης

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

του δικαιώματος, το 2012. Ομοίως η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας της 29 Ιουνίου 2011, ενέκρινε την από 7 Ιουνίου 2011 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας περί μη παραχώρησης δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών για το έτος αναφοράς 2010 καθώς και την τροποποίηση / παράταση του προγράμματος για ένα επί πλέον έτος αναφοράς, ήτοι το 2011, με πρώτο έτος έναρξης της περιόδου άσκησης του δικαιώματος, το 2012. Επισημαίνεται ότι, όλες οι παρατάσεις του προγράμματος δεν αυξάνουν τον αρχικώς εγκριθέντα συνολικό αριθμό των προς παραχώρηση δικαιωμάτων, με βάση την απόφαση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. που πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου 2005.

Δεν έχει υπάρξει, μέχρι σήμερα, καμία άσκηση δικαιώματος λόγω της αρνητικής σχέσης της τιμής άσκησης με την τρέχουσα τιμή της μετοχής στην αγορά κατά την εκάστοτε περίοδο άσκησης.

Η κίνηση δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών κατά την διάρκεια του 2011 και του 2010 είναι :

	31 Δεκεμβρίου 2011		31 Δεκεμβρίου 2010	
	Μέση τιμή εξάσκησης σε € ανά μετοχή	Δικαιώματα	Μέση τιμή εξάσκησης σε € ανά μετοχή	Δικαιώματα
Αρχή περιόδου	8,74	2.720.950	8,77	2.770.067
Χορηγηθέντα	-	-	-	-
Ασκηθέντα	-	-	-	-
Ληξιπρόθεσμα	-	-	10,89	(49.117)
Τέλος περιόδου	8,74	2.720.950	8,74	2.720.950

Οι καταληκτικές ημερομηνίες άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών που έχουν παραχωρηθεί έως το τέλος του έτους 2011 καθώς και οι αντίστοιχες τιμές άσκησης τους παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα :

Ημερομηνία Λήξεως	Τιμή εξάσκησης	Αρ. δικαιωμάτων προαίρεσης	
		31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
5 Δεκεμβρίου 2012	9,69	268.658	268.658
5 Δεκεμβρίου 2013	10,88	397.815	397.815
5 Δεκεμβρίου 2014	11,01	349.761	349.761
5 Δεκεμβρίου 2015	7,62	1.704.716	1.704.716
	Σύνολο	2.720.950	2.720.950

Ο μέσος όρος εναπομείναντος χρόνου άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης με 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2010 ήταν 4,30 και στα δύο έτη.

Οι παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα ανήλθαν σε €1.119 (2010:€1.352).

15 Αποθεματικά

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου	Αποθεματικό παροχών σε συμμετοχικ. τίτλους	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2010	100.664	98.420	(29.054)	1.166	342.709	(8.066)	505.839
Πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου (Σημ. 21)							
- Απραγματοποίητα κέρδη / (ζημιές) στην αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	-	(34.759)	-	-	-	(34.759)
- Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου 2011	-	-	9.571	-	-	-	9.571
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (Σημ. 14)	-	-	-	1.352	-	-	1.352
Μεταφορές από αποτελέσματα εις νέον (Ν. 3299/04)	-	-	-	-	8.613	-	8.613
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	8.306	-	-	-	-	-	8.306
Κέρδη από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμα προς πώληση	-	-	-	-	-	44	44
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	1.100	1.100
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2010	108.970	98.420	(54.242)	2.518	351.322	(6.922)	500.066
Πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου (Σημ. 21)							
- Απραγματοποίητα κέρδη / (ζημιές) στην αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	-	(19.684)	-	-	-	(19.684)
- Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου 2012	-	-	6.776	-	-	-	6.776
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (Σημ. 14)	-	-	-	1.119	-	-	1.119
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	4.822	-	-	-	-	-	4.822
Ζημιές από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμα προς πώληση	-	-	-	-	-	(72)	(72)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	115	115
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2011	113.792	98.420	(67.150)	3.637	351.322	(6.879)	493.142

Η κίνηση στο αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου παρουσιάζεται καθαρή από φόρους €1.866 (2010: €6.723), όπως αναφέρεται στη σημείωση 28.

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τον Ελληνικό νόμο, οι εταιρίες υποχρεούνται να μεταφέρουν κατά ελάχιστο το 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σύμφωνα με τα λογιστικά τους βιβλία σε τακτικό αποθεματικό έως ότου το αποθεματικό αυτό ισούται στο ένα τρίτο του μετοχικού τους κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δεν μπορεί να διανεμηθεί, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την διαγραφή ζημιών.

Ειδικά αποθεματικά

Τα ειδικά αποθεματικά αφορούν κυρίως αποθεματικά που προκύπτουν λόγω φορολογικών αναπροσαρμογών στοιχείων του ενεργητικού και την κατηγοριοποίηση τους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Όπου κρίθηκε αναγκαίο έχουν γίνει προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με αυτά τα αποθεματικά.

Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα αφορολόγητα αποθεματικά αφορούν:

- (α) Κέρδη που δεν έχουν φορολογηθεί, κάτω από το ισχύον κάθε φορά φορολογικό και θεσμικό πλαίσιο. Σε περίπτωση διανομής τους τα κέρδη θα είναι φορολογητέα με βάση το φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά το χρόνο της διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο. Διανομή μετοχών και μετατροπές σε μετοχικό κεφάλαιο δεν θεωρείται πιθανό να γίνουν από τα παραπάνω αποθεματικά.

- (β) Μερικώς φορολογηθέντα αποθεματικά τα οποία έχουν φορολογηθεί με φορολογικό συντελεστή ο οποίος είναι χαμηλότερος από εκάστοτε ισχύοντα συντελεστή. Σε περίπτωση διανομής τους τα κέρδη θα είναι φορολογητέα με βάση το φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά το χρόνο της διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο.

16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Προμηθευτές	1.498.886	1.358.885
Δεδουλευμένα έξοδα	58.211	18.520
Παράγωγα (Σημ. 21)	46.355	24.003
Λοιπές υποχρεώσεις	83.498	71.304
Σύνολο	1.686.950	1.472.712

Οι λοιπές υποχρεώσεις αφορούν μισθοδοσία, λοιπές δαπάνες προσωπικού και διάφορους φόρους και τέλη.

17 Δανεισμός

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Μακροπρόθεσμος δανεισμός		
Τραπεζικός δανεισμός	1.136.283	1.127.863
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	6.013	5.333
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	1.142.296	1.133.196
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός		
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	1.531.418	1.297.103
Τρέχον υπόλοιπο χρηματοδοτικών μισθώσεων	475	395
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	1.531.893	1.297.498
Σύνολο δανείων	2.674.189	2.430.694

Η λήξη του μακροπρόθεσμου δανεισμού έχει ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Μεταξύ 1 και 2 ετών	738.463	54.630
Μεταξύ 2 και 5 ετών	0	673.248
Πάνω από 5 έτη	403.833	405.318
	1.142.296	1.133.196

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια την ημερομηνία του ισολογισμού είναι τα παρακάτω:

	€	31 Δεκεμβρίου 2011	
		US\$	RSD
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός			
-Μεταβλητό Euribor + περιθώριο	5,67%	-	-
-Μεταβλητό Libor + περιθώριο	-	1,14%	-
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός			
-Μεταβλητό Euribor + περιθώριο	2,21%	-	-
-Μεταβλητό Libor + περιθώριο	-	0,63%	-
- NBS 2wk repo + περιθώριο	-	-	13,71%
	€	31 Δεκεμβρίου 2010	
		US\$	RSD
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός			
-Μεταβλητό Euribor + περιθώριο	4,71%	-	-
-Μεταβλητό Libor + περιθώριο	-	0,86%	-
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός			
-Μεταβλητό Euribor + περιθώριο	1,87%	-	-
-Μεταβλητό Libor + περιθώριο	-	0,61%	-
- NBS 2wk repo + περιθώριο	-	-	14,24%

Η ανάλυση ανά νόμισμα των δανείων είναι η ακόλουθη:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Ευρώ	2.009.590	1.787.831
Δολλάριο Αμερικής	599.737	571.771
Λοιπά	64.862	71.092
Σύνολο δανεισμού	2.674.189	2.430.694

Η HellenicPetroleumFinancePlc (HPF) ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2005 στο Ηνωμένο Βασίλειο και είναι 100% θυγατρική της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. Η εταιρεία ενεργεί ως ο κεντρικός χρηματοοικονομικός φορέας του Ομίλου. Οι δραστηριότητες της περιλαμβάνουν την άντληση κεφαλαίων από τις διεθνείς χρηματαγορές με σκοπό τη χρηματοδότηση των εταιρειών του Ομίλου.

Στις 18 Απριλίου 2006, η HPF σύναψε κοινοπρακτικό δάνειο ύψους €300 εκατ. και διάρκειας ενός έτους με δυνατότητα παράτασης για ένα επιπλέον έτος με την εγγύηση της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. Το 2007 η HPF εξάσκησε το δικαίωμα παράτασης και νέα λήξη του δανείου ορίστηκε η 15 Απριλίου 2008. Τον Απρίλιο 2008, το δάνειο ανανεώθηκε για ένα επιπλέον έτος έως την 14 Απριλίου 2009 και το ύψος του αυξήθηκε σε €400 εκατ. Κατόπιν το δάνειο ανανεώθηκε διαδοχικά ως ακολούθως, με κάθε ανανέωση να ισχύει για ένα έτος: α) τον Απρίλιο 2009, το δάνειο ανανεώθηκε για ένα επιπλέον έτος έως την 13 Απριλίου 2010, β) τον Απρίλιο 2010, το δάνειο ανανεώθηκε για ένα επιπλέον έτος έως την 12 Απριλίου 2011 και γ) τον Απρίλιο 2011 το δάνειο ανανεώθηκε για ένα επιπλέον έτος έως την 10 Απριλίου 2012 και κατόπιν έως τον Ιούλιο 2013. Την 31 Δεκεμβρίου 2011 το ανεξόφλητο υπόλοιπο του δανείου ανερχόταν στο ισόποσο των €225 εκατ. (2010: €285 εκατ.).

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Στις 2 Φεβρουαρίου 2007 η HPFPlc υπέγραψε ένα πενταετές κοινοπρακτικό δάνειο \$1,18 δισεκατομμυρίων με δυνατότητα δύο παρατάσεων, έκαστη διάρκειας ενός έτους, με την εγγύηση της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.. Στο δάνειο συμμετέχουν δεκαπέντε ελληνικά και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Το δάνειο απαρτίζεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό και ανακυκλούμενο βραχυπρόθεσμο δανεισμό. Το 2007 η HPF εξάσκησε το πρώτο δικαίωμα παράτασης του δανείου για ένα επιπλέον έτος έως την 31^η Ιανουαρίου 2013. Όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στο δάνειο συναίνεσαν στην παράταση με εξαίρεση ενός του οποίου η συμμετοχή στο δάνειο ανέρχεται σε \$20 εκατ. Η HPF δεν άσκησε το δεύτερο δικαίωμα παράτασης του δανείου. Την 31 Δεκεμβρίου 2011 το ανεξόφλητο υπόλοιπο του δανείου ανερχόταν στο ισόποσο των €901 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2010: €875 εκατ.) εκ των οποίων ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός ανερχόταν στο ισόποσο των €517 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2010: €499 εκατ.).

Στις 9 Δεκεμβρίου 2009, η HPF υπέγραψε ένα τριετές κοινοπρακτικό δάνειο ύψους €250 εκ. όπου προβλέπεται ανώτατο όριο δανεισμού €350 εκατ.. Ο σκοπός του δανείου ήταν να χρηματοδοτήσει την εξαγορά της Ελληνικά Καύσιμα Α.Ε.Ε. (πρώην BP Ελλάς Α.Ε.) από την HellenicPetroleumInternationalA.G., η οποία είναι 100% θυγατρική της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.. Στις 11 Φεβρουαρίου 2010, το ύψος του ορίου δανεισμού ανήλθε σε €350 εκατ., ενώ το ανεξόφλητο υπόλοιπο του δανείου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 και κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010 παραμένει στα €350 εκ. Το δάνειο έχει εγγυηθεί η μητρική εταιρεία.

Το συνολικό ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανείων της HPF την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανερχόταν στο ισόποσο των € 1,5 δις. (31 Δεκεμβρίου 2010: €1,5 δις.). Τα δάνεια χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση των εταιρειών του Ομίλου.

Στις 26 Μαΐου 2010, η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. σύναψε δύο δανειακές συμβάσεις συνολικού ύψους € 400 εκατ. (€200 εκατ. έκαστη) με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, περιόδου αποπληρωμής 12 ετών. Ο σκοπός του δανεισμού είναι η χρηματοδότηση μέρους της επένδυσης για την αναβάθμιση του διυλιστηρίου της Ελευσίνας. Την 31 Δεκεμβρίου 2011 καθώς και την 31 Δεκεμβρίου 2010, το ανεξόφλητο υπόλοιπο του δανείου ανερχόταν στο ισόποσο των €400 εκατ.

Οι εταιρείες του ομίλου διατηρούν επίσης δάνεια με άλλες τράπεζες για την κάλυψη των αναγκών τους σε χρηματοδότηση, το ανεξόφλητο υπόλοιπο των οποίων ανερχόταν σε €0,8 δις περίπου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010 (31 Δεκεμβρίου 2010: €0,5 δις περίπου). Εξ'αυτών ποσό ύψους €0,6 δις περίπου αφορά βραχυπρόθεσμα δάνεια που έχει συνάψει η μητρική εταιρεία με διάφορες τράπεζες για την εξυπηρέτηση των χρηματοδοτικών της αναγκών.

Η ανάλυση των δανείων έχει ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κοινοπρακτικό δάνειο	1.533.908	1.297.088
Τραπεζικός δανεισμός	1.133.793	1.127.878
Χρηματοδοτική μίσθωση	6.488	5.728
Σύνολο δανεισμού	2.674.189	2.430.694

Οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις στο μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό έχουν ως εξής:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

---

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις		
Εντός ενός έτους	1.067	874
Μεταξύ 1 και 5 ετών	4.059	3.440
Πάνω από 5 έτη	4.847	4.725
Σύνολο μισθωμάτων	9.973	9.039
Μείον: Τόκοι	(3.485)	(3.311)
Σύνολο	6.488	5.728

18 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Αναβαλλόμενη φορολογία ενεργητικού:		
Πέραν των 12 μηνών	19.968	38.827
	19.968	38.827
Αναβαλλόμενη φορολογία παθητικού:		
Πέραν των 12 μηνών	(49.134)	(50.796)
	(49.134)	(50.796)
	(29.164)	(11.969)

Η μεταβολή της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης / (υποχρέωσης) είναι ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο αρχής έτους	(11.969)	(29.692)
Πίστωση αποτελεσμάτων χρήσης	(15.221)	8.450
Κινήσεις στην καθαρή θέση	1.866	6.723
Εξαγορά θυγατρικής	-	2.583
Λοιπές κινήσεις	(3.840)	(33)
Υπόλοιπο τέλους έτους	(29.164)	(11.969)

Ο αναβαλλόμενος φόρος αναφέρεται στις παρακάτω κατηγορίες:

Ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(55.625)	(38.251)
Αποτίμηση αποθεμάτων	(365)	1.658
Μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές	-	6.058
Προβλέψεις παροχών προσωπικού	22.929	29.649
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία σε εύλογη αξία	19.310	17.874
Εξαγορά θυγατρικής	-	2.583
Προβλέψεις για περιβαντολλοντικές δαπάνες (Σημ. 20)	3.220	-
Λοιπές μεταβολές	(18.633)	(31.540)
Υπόλοιπο τέλους έτους	(29.164)	(11.969)

Οι λοιπές μεταβολές περιλαμβάνουν προέρχονται κυρίως από τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν κατά το σχηματισμό προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων καθώς και από προβλέψεις για ανέλεγκτες χρήσεις.

Αναβαλλόμενη φορολογία που αφορά ειδικά ή αφορολόγητα αποθεματικά υπολογίζεται στο βαθμό που ο Όμιλος εκτιμά ότι είναι πιθανόν να προκύψει και καταχωρείται στα αντίστοιχα κονδύλια.

19 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υποχρεώσεις ισολογισμού για:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	113.991	143.414
Σύνολο	113.991	143.414

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρεώσεις στα αποτελέσματα:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	54.649	23.600
Σύνολο	54.649	23.600

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στον Ισολογισμό έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	10.538	10.580
Εύλογη αξία στοιχείων ενεργητικού	(7.801)	(8.563)
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	132.660	168.784
Μη καταχωρηθέντα αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(18.392)	(24.116)
Μη καταχωρηθέν κόστος προϋπηρεσίας	(3.014)	(3.271)
Υποχρέωση στον ισολογισμό	113.991	143.414

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων έχουν ως εξής:

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	8.759	10.961
Κόστος επιτοκίων	6.603	9.663
Τρέχοντα κέρδη / (ζημίες)	720	1.068
Κόστος παλαιάς απασχόλησης	288	192
Τακτικό κόστος / απώλεια χρεωδύμενη	16.370	21.884
Πρόσθετες δαπάνες σε άλλο πρόγραμμα	38.279	1.716
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους	54.649	23.600

Οι πρόσθετες δαπάνες το 2011 περιλαμβάνουν κυρίως τοκόστοσεθελουσίας εξόδου (Σημ. 25).

Η κίνηση της υποχρέωσης που έχει καταχωρηθεί στον ισολογισμό έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Υπόλοιπο έναρξης	143.414	148.464
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	54.649	23.600
Πληρωθείσες εισφορές	(83.875)	(29.729)
Άλλες προσαρμογές	(197)	1.079
Υπόλοιπο τέλους	113.991	143.414

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Προεξοφλητικό επιτόκιο	4,50%	4,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%
Μέσος όρος εναπομείνουσας μελλοντικής εργοδοσίας (έτη)	14,1	12,6

20 Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Επιχορηγήσεις	20.367	24.084
Νομικές υποθέσεις & προβλέψεις φόρου	11.135	5.761
Προβλέψεις για περιβαλλοντικές δαπάνες	16.100	-
Λοιπές προβλέψεις και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.986	17.649
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	59.588	47.494

Η κίνηση των προβλέψεων για το 2011 έχει ως εξής:

	Επιχορη- γήσεις	Νομικές υποθέσεις & προβλέψεις φόρου	Προβλέψεις για περιβαλλοντι- κές δαπάνες	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουάριος 2010	27.813	8.842	-	14.576	51.231
Χρεώσεις / (Πιστώσεις) στο λογαριασμό αποτελεσμάτων:					
- Ποσά που έχουν αντιστραφεί	-	(1.113)	-	117	(996)
- Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(3.860)	-	-	-	(3.860)
- Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	-	(1.968)	-	-	(1.968)
Μεταφορές	-	-	-	3.536	3.536
Νέες επιχορηγήσεις	131	-	-	-	131
Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	-	-	-	(580)	(580)
31 Δεκέμβριος 2010	24.084	5.761	-	17.649	47.494
Χρεώσεις / (Πιστώσεις) στο λογαριασμό αποτελεσμάτων:					
- Προσθήκες	-	2.000	16.100	1.337	19.437
- Ποσά που έχουν αντιστραφεί	-	-	-	(1.162)	(1.162)
- Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(3.717)	-	-	-	(3.717)
- Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	-	(1.070)	-	418	(652)
Διάφορες κινήσεις / Ανακατανομές	-	4.444	-	(6.256)	(1.811)
31 Δεκέμβριος 2011	20.367	11.135	16.100	11.986	59.588

Επιχορηγήσεις

Οι προκαταβολές από την κυβέρνηση (Ελληνικό Κράτος) στον Όμιλο αφορούν τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Περιβαλλοντολογικό κόστος

Η σχετική πρόβλεψη αφορά σε εκτίμηση για δικαιώματα ρύπων σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Δεν έχει γίνει πρόβλεψη περιβαλλοντολογικής αποκατάστασης στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καθώς ο Όμιλος έχει συγκεκριμένη πολιτική αποκατάστασης και αντιμετώπισης περιβαλλοντολογικών θεμάτων

Λοιπές προβλέψεις

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις λοιπές προβλέψεις αφορούν διάφορα λειτουργικά έξοδα και ρίσκα προερχόμενα από τις επιχειρησιακές δραστηριότητες του Ομίλου.

21 Εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων.

Παράγωγα προς πώληση

Στα πλαίσια της διαχείρισης των κινδύνων από τις μεταβολές της αξίας των αποθεμάτων των προϊόντων και του αργού πετρελαίου, ο Όμιλος διενεργεί πράξεις παραγώγων για μελλοντικές τιμές. Στο βαθμό που αυτά τα συμβόλαια δεν χαρακτηρίζονται ως πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου, ταξινομούνται ως παράγωγα προς πώληση. Η εύλογη αξία των παραγώγων προς πώληση αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό στους «Πελάτες και Λοιπές απαιτήσεις» και στους «Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις», εφόσον η ημερομηνία λήξης είναι εντός 12 μηνών και στα «Δάνεια, προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» και «Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις» εφόσον η υπολειπόμενη διάρκεια υπερβαίνει τους 12 μήνες. Διακυμάνσεις στην εύλογη αξία των παραγώγων αυτών καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είτε στα «Λοιπά έσοδα / έξοδα» ή στο «Κόστος Πωληθέντων».

Τα χρηματοοικονομικά παράγωγα τα οποία χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση κινδύνου συμπεριλαμβάνουν χρηματιστηριακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ICEfutures), εξωχρηματιστηριακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, δικαιώματα προαίρεσης (options), και σύνθετες θέσεις των ανωτέρω προϊόντων, οι οποίες αντιστοιχούν στις απόλυτες τιμές, ή τα περιθώρια διύλισης του Ομίλου.

Ο Όμιλος στα πλαίσια διαχείρισης επιχειρησιακού κινδύνου και του κινδύνου διακύμανσης τιμών εμπορεύσιμων αγαθών δραστηριοποιείται σε αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών παραγώγων με τρίτους αντισυμβαλλόμενους με σκοπό την αντιστάθμιση των ανοιχτών θέσεων οι οποίες δημιουργούνται από την εμπορική δραστηριότητα του Ομίλου. Τα αποτελέσματα των πράξεων παραγώγων που διενεργούνται θεωρούνται αναπόσπαστο κομμάτι του κόστους πωληθέντων. Κατά το 2011 το μέρος του κέρδους / ζημιάς το οποίο αντιστοιχεί σε πράξεις παραγώγων ισούται με €51.854 ζημιά (2010: €2.296 κέρδος).

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν είναι δυνατόν να υπάρξει πλήρης αντιστοίχιση της ανοιχτής θέσης με τα χρηματοοικονομικά παράγωγα που χρησιμοποιήθηκαν, το αποτέλεσμα αυτών δεν συμπεριλαμβάνεται στο «Κόστος Πωληθέντων». Τα σχετικά ποσά, καθώς και οποιαδήποτε από άλλες πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου οι οποίες δεν παρουσιάζουν επαρκή συσχέτιση η αποτελούν πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου χρηματικών ροών χωρίς να συνδέονται με συγκεκριμένη εμπορική πράξη, ανέρχονται το 2011 σε κέρδος € 510 (2010: €11.895 ζημιά) και παρουσιάζονται στα «Λοιπά (έξοδα) / έσοδα». Επιπρόσθετα στα «Λοιπά (έξοδα) / έσοδα» εμφανίζονται και € 10.320 που αφορούν στην αποαναγνώριση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου χρηματικών ροών σχετιζόμενες με το έργο αναβάθμισης του διυλιστηρίου της Ελευσίνας, όπως αναφέρεται και παρακάτω.

Παράγωγα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα με στόχο να διαχειριστεί ορισμένους κινδύνους στη διακύμανση τιμών εμπορεύσιμων αγαθών. Σε αυτό το πλαίσιο ο Όμιλος έχει τοποθετηθεί σε μια σειρά πράξεων παραγώγων στις τιμές εμπορεύσιμων αγαθών (Commoditypriceswaps), πράξεις οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί σαν πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου ταμειακών ροών και έχουν αξιολογηθεί ως πολύ αποτελεσματικές. Ως εκ

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

τούτου, οποιοσδήποτε αλλαγές στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στα αποθεματικά. Η εύλογη αξία αυτών των παραγώγων για αντιστάθμιση ταμειακών ροών αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό στα «Μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία» ενώ αλλαγές στην εύλογη αξία καταγράφονται στα αποθεματικά εφόσον η προβλεπόμενη πράξεις είναι πολύ πιθανό να πραγματοποιηθούν και τα χρηματοοικονομικά εργαλεία αυτά κρίνονται επιτυχή σύμφωνα με το ΔΛΠ 39.

Στην περίπτωση που συγκεκριμένες προβλεπόμενες πράξεις παύουν να είναι πολύ πιθανές να πραγματοποιηθούν, αποαναγνωρίζονται από πράξεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών με αποτέλεσμα τα ποσά που αρχικά καταχωρήθηκαν στα αποθεματικά να μεταφερθούν «Λοιπά (έξοδα) / έσοδα». Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 μεταφέρθηκε στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων ποσό €6.776 ζημιά μετά φόρων (31 Δεκεμβρίου 2010: €9.571) από αποχαρακτηρισμό πράξεων αντιστάθμισης κινδύνων που αφορούν το 1^ο τρίμηνο 2012 που σχετίζεται με τις προγραμματισμένες συναλλαγές για την αναβάθμιση του διυλιστηρίου της Ελευσίνας. Οι υπόλοιπες πράξεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών παραμένουν ως πράξεις που είναι πολύ πιθανόν να πραγματοποιηθούν, ενώ η συνολική μεταβολή στην εύλογη αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχεται σε ζημιά μετά φόρων €19.684 (31 Δεκεμβρίου 2010: €34.759 ζημιά) και έχουν μεταφερθεί στα «Αποθεματικά αντιστάθμισης κινδύνου».

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στην ημερομηνία ισολογισμού ανέρχεται στην εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού των παραγώγων αυτών στον Ισολογισμό.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Παράγωγα προς πώληση

Τύπος παραγώγου αγαθών	31 Δεκεμβρίου 2011				31 Δεκεμβρίου 2010			
	Ονομαστική ποσότητα		Στοιχεία		Ονομαστική ποσότητα		Στοιχεία	
	<u>Βαρέλια</u>		Ενεργη- τικού	Υποχρε- ώσεις	<u>Βαρέλια</u>		Ενεργη- τικού	Υποχρε- ώσεις
	<u>ΜΓ'000</u>	<u>χιλ.</u>			€	€		
Συμβάσεις ανταλλαγής μελλοντικής τιμής αγαθών	300	3.329	-	12.577	2.460	-	12.715	21.137
	300	3.329	-	12.577	2.460	-	12.715	21.137

Παράγωγα προς πώληση - Πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου

Τύπος παραγώγου αγαθών	0 Ιανουάριος 1900				31 Δεκεμβρίου 2010			
	Ονομαστική ποσότητα		Στοιχεία		Ονομαστική ποσότητα		Στοιχεία	
	<u>Βαρέλια</u>		Ενεργη- τικού	Υποχρε- ώσεις	<u>Βαρέλια</u>		Ενεργη- τικού	Υποχρε- ώσεις
	<u>ΜΓ'000</u>	<u>χιλ.</u>			€	€		
Συμβάσεις ανταλλαγής τιμής αγαθών	1.050	-	-	83.936	1.440	-	-	69.162
	1.050	-	-	83.936	1.440	-	-	69.162
Σύνολο	-	-	-	96.513	-	-	12.715	90.299

	31 Δεκέμβριος 2011		31 Δεκέμβριος 2010	
	Ενεργη- τικού	Υποχρε- ώσεις	Ενεργη- τικού	Υποχρε- ώσεις
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Συμβάσεις ανταλλαγής τιμής αγαθών (commodity swaps)	-	50.158	-	66.296
	-	50.158	-	66.296
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Συμβάσεις ανταλλαγής τιμής αγαθών (commodity swaps) (Σημ. 11, 16)	-	46.355	12.715	24.003
	-	46.355	12.715	24.003
Σύνολο εύλογης αξίας παραγώγων	-	96.513	12.715	90.299

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

22 Παροχές σε εργαζομένους

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Μισθοδοσία	224.024	227.836
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	43.242	43.376
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων	21.206	25.533
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	38.804	40.450
Σύνολο	327.276	337.195

Οι λοιπές παροχές περιλαμβάνουν παροχές ιατροφαρμακευτικής και ασφαλιστικής μορφής, έξοδα μεταφοράς και διατροφής. Περιλαμβάνουν επίσης την αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης που έχουν χορηγηθεί ποσού €1.119 (2009: €1.352)– βλέπε Σημ. 14.

23 Έξοδα διάθεσης, διανομής και διοίκησης

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Έξοδα πωλήσεων και λειτουργίας διάθεσης	330.165	332.578
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	136.473	148.235
	466.638	480.813

24 Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης

Τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης αποτελούνται από δαπάνες που σχετίζονται με ερευνητικές δραστηριότητες του Ομίλου ως διαχειριστής σε μία περιοχή στην δυτική Αίγυπτο και σε μία άλλη περιοχή στη νότια Αίγυπτο σε κοινοπραξία με την Melrose και την KuwaitEnergy μέσω του Αιγυπτιακού παραρτήματός της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.. Καθότι τα έργα αυτά βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της έρευνας όλες οι σχετικές δαπάνες εξοδοποιούνται (2011: €3.556 και 2010: €20.660).

25 Λοιπά έσοδα / (έξοδα)

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Έσοδα από επιδοτήσεις	3.717	3.870
Κέρδη από παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	510	11.460
Ζημιές από παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	-	(11.895)
Ζημιές από αποαναγνώριση παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων	(10.320)	-
Υπηρεσίες προς τρίτους	4.323	4.457
Έσοδα από εκμισθώσεις	17.909	23.368
Κόστος εθελουσίας εξόδου	(40.870)	(5.132)
Αρνητική υπεραξία από εξαγορά	-	(1.434)
Κέρδος από πώληση θυγατρικής (σημ. 36)	1.178	-
Ζημιές απομείωσης συνδεδεμένων επιχειρήσεων	(5.528)	-
Κέρδη από πώληση δικαιωμάτων ρύπων	8.220	-
Αντιλογισμός προβλέψεων για απαξίωση αποθεμάτων	4.623	-
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) - καθαρά	11.348	10.612
Σύνολο	(4.890)	35.306

Στα λοιπά (έξοδα) / έξοδα συμπεριλαμβάνονται εκτός άλλων και έσοδα ή έξοδα που δεν σχετίζονται με τις εμπορικές συναλλαγές του Ομίλου. Επίσης στα Λοιπά (έξοδα) / έσοδα συμπεριλαμβάνονται κέρδη / (ζημιές) από πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου που δεν συνδέονται με συγκεκριμένες εμπορικές πράξεις (βλ. σημ. 21).

26 Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Έσοδα από τόκους	25.777	13.270
Έξοδα τόκων και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	(90.168)	(71.549)
Δεδουλευμένοι τόκοι	(3.980)	(1.155)
Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) - καθαρά	(68.371)	(59.434)

Τόκοι ύψους €67,5 εκατ. (2010 : €22,6 εκατ.) έχουν κεφαλαιοποιηθεί σαν τόκοι κατασκευαστικής περιόδου όπως αναλύεται στην σημείωση 6.

27 Ζημιές / κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές

Οι ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές αξίας €11 εκατ. για τη χρήση 2011 προέρχονται κυρίως από την αποτίμηση του υπολοίπου των δανείων σε ξένο νόμισμα (US \$) ύψους €19 εκατ. εξαιτίας της ισχυροποίησης του δολαρίου έναντι του Ευρώ, που πραγματοποιήθηκε κατά το 2011 και αντισταθμίστηκε μερικώς από καθαρές πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές €8 εκατ. (πραγματοποιηθείσες και μη) από αποτίμηση υποχρεώσεων και απαιτήσεων σε ξένο νόμισμα. Ο Όμιλος λαμβάνει δάνεια σε ξένο νόμισμα (US \$) για να χρηματοδοτήσει την αγορά αποθεμάτων πετρελαιοειδών, η αξία των οποίων διαμορφώνεται βάσει του δολαρίου. Λόγω της πρακτικής του αυτής το μικτό περιθώριο του Ομίλου επωφελείται κερδών από πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές που αντισταθμίζουν αναλόγως τη ζημιά από αποτίμηση.

28 Φόρος Εισοδήματος

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Φόρος χρήσης	30.541	119.744
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημ. 18)	15.221	(8.450)
Σύνολο	45.763	111.294

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων του Ομίλου διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον μέσο σταθμικό φορολογικό συντελεστή των εταιρειών του Ομίλου, ως εξής:

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κέρδη προ φόρων	163.429	298.713
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες τοπικούς φορολογικούς συντελεστές για τα κέρδη	34.484	68.258
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(38.178)	(27.554)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	22.299	37.199
Έκτακτη εισφορά επί κερδών χρήσης 2009 (Ν.3845/10)	-	25.963
Πρόσθετοι καταλογισθέντες φόροι από φορολογικούς ελέγχους	17.720	-
Πρόβλεψη φόρου επί προμερίσματος χρήσης 2010	(12.225)	12.225
Αναβαλλόμενος φόρος και λοιπές κινήσεις	21.662	(4.797)
Φόροι	45.763	111.294

Ο βασικός φορολογικός συντελεστής της Εταιρίας ήταν 20% για την περίοδο έως 31 Δεκεμβρίου 2011 (24% για την περίοδο έως 31 Δεκεμβρίου 2010).

Από την 31 Μαρτίου 2011 ισχύει νέος φορολογικός νόμος στην Ελλάδα ο οποίος επέφερε, μεταξύ άλλων, τροποποιήσεις στη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων. Κυριότερη είναι η μείωση του συντελεστή φόρου εισοδήματος σε 20% για τις χρήσεις που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2011 και μετά, σε αντίθεση με την κλιμακωτή μείωση που ίσχυε προηγουμένως. Η επίπτωση της αλλαγής του φορολογικού συντελεστή είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των φόρων εισοδήματος του Ομίλου. Ο νέος φορολογικός νόμος επέφερε και αλλαγές στη φορολογία των διανεμομένων κερδών. Με βάση τη νέα νομοθεσία ο αναλογών φόρος επί του προμερίσματος από τα κέρδη χρήσεως 2010 ποσού €12.225 εκατ. που είχε επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης 2010 του Ομίλου βάσει του τότε ισχύοντος νόμου 3842/2010, αντλογίσθηκε κατά το 2011.

Τα αποτελέσματα της χρήσης 2010 του Ομίλου περιλάμβαναν και την έκτακτη εισφορά επί των κερδών της χρήσης 2009, βάσει του Ν. 3845/2010, ύψους €26 εκατ. Για την χρήση 2011 δεν έχει γίνει πρόβλεψη έκτακτης εισφοράς επί των κερδών της χρήσης 2011, καθώς δεν έχει ακόμα ψηφισθεί ο σχετικός νόμος.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Ο φόρος που αναλογεί στα λοιπά συνολικά έσοδα είναι:

	31 Δεκεμβρίου 2011			31 Δεκεμβρίου 2010		
	Προ Φόρων	Φόρος	Μετά Φόρων	Προ Φόρων	Φόρος	Μετά Φόρων
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	(72)	-	(72)	44	-	44
Παράγωγα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(14.774)	1.866	(12.908)	(31.911)	6.723	(25.188)
Συναλλαγματικές διαφορές	(40)	-	(40)	639	-	639
Λοιπά συνολικά έσοδα	(14.886)	1.866	(13.020)	(31.228)	6.723	(24.505)

29 Κέρδη ανά μετοχή

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν σε κοινές μετοχές με το μέσο αριθμό κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια του έτους

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ ανά μετοχή)	0,37	0,59
Καθαρά κέρδη που αναλογούν σε κοινές μετοχές (Σε χιλιάδες Ευρώ)	114.150	179.818
Μέσος αριθμός κοινών μετοχών	305.635.185	305.635.185

Τα αναπροσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή δεν εμφανίζονται, καθώς δεν διαφέρουν από τα βασικά κέρδη ανά μετοχή που εμφανίζονται ανωτέρω.

30 Μερίσματα

Η πρόταση προς τη γενική συνέλευση για συμπληρωματικό μέρισμα €0,30 ανά μετοχή για τη χρήση 2010 (Σύνολο €91.691) εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο στις 24 Φεβρουαρίου 2011 και η τελική έγκριση δόθηκε από τη Γενική συνέλευση των μετόχων στις 29 Ιουνίου 2011. Ο Νόμος 3943/2011 άλλαξε τη φορολογική μεταχείριση των διανεμόμενων κερδών και η Εταιρεία, συμμορφούμενη με τη φορολογική νομοθεσία, παρακράτησε για λογαριασμό των μετόχων 21% φόρο στο συνολικό μέρισμα για την οικονομική χρήση 2010 δηλαδή στο €0,45 ανά μετοχή (βλέπε Σημείωση 28).

Η πρόταση προς τη γενική συνέλευση για συμπληρωματικό μέρισμα €0,45 ανά μετοχή για τη χρήση 2011 (Σύνολο €137.536) εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο στις 23 Φεβρουαρίου 2012. Το ποσό δεν συμπεριλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις καθώς δεν έχει εγκριθεί από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

31 Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

		Έτος που έληξε	
Σημ.	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010	
Κέρδη προ φόρων	163.429	298.713	
Προσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	6,7 159.597	156.794	
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων πάγιου ενεργητικού	(3.717)	(3.860)	
Χρηματοοικονομικά (έσοδα) / έξοδα	26 68.371	59.434	
Κέρδη από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	8 (67.488)	(30.028)	
Κέρδη από πώληση ΕΚΟ Γεωργίας	35 (1.178)	-	
Προβλέψεις & διαφορές αποτιμήσεων	37.989	38.034	
Συναλλαγματικά (κέρδη) / ζημιές	10.697	15.793	
Ζημιές / (Κέρδη) από εκποίηση παγίων	315	(292)	
	368.015	534.588	
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης			
Μείωση / (Αύξηση) αποθεμάτων	461.969	(227.345)	
Αύξηση απαιτήσεων	(19.332)	(41.672)	
Αύξηση υποχρεώσεων	32.824	453.701	
	475.461	184.684	
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	843.476	719.272	

32 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και νομικές υποθέσεις

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις και νομικές υποθέσεις σε σχέση με τραπεζικές και λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια των εμπορικών τους συναλλαγών. Δημιουργούνται προβλέψεις έναντι τέτοιων θεμάτων όπου θεωρείται απαραίτητο και συμπεριλαμβάνονται στις «Λοιπές Προβλέψεις» (σημ. 20).

α. Ο Όμιλος εμπλέκεται σε διάφορες νομικές υποθέσεις και έχει διάφορες υποχρεώσεις σε εκκρεμότητα σχετικές με τις συνήθειες δραστηριότητες της επιχείρησης. Με βάση τις διαθέσιμες μέχρι σήμερα πληροφορίες, η διοίκηση πιστεύει ότι η έκβαση των υποθέσεων αυτών δεν θα έχει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου ή στην οικονομική του θέση, πέραν αυτών που αναφέρονται στις προβλέψεις για νομικές υποθέσεις (σημ. 20).

β. Τον Ιούνιο 2011 ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος των χρήσεων 2002 έως 2005 της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., βάσει του οποίου προσδιορίστηκαν λογιστικές διαφορές ποσού €64 εκατ.. Η Εταιρεία έχει αποδεχθεί και συμβιβαστεί εξ' αυτών για το ποσό των €32 εκατ., για το οποίο πρόέκυψε πρόσθετος φόρος εισοδήματος πλέον προσαυξήσεων ποσού €17,6 εκατ. που έχει καταχωρηθεί στις καταστάσεις ενδιάμεσης οικονομικής πληροφόρησης της 30 Ιουνίου 2011. Το εναπομένον υπόλοιπο ύψους €32 εκατ. περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, λογιστικές διαφορές για «ελλείμματα» αποθεμάτων πετρελαιοειδών (σημ. ε πιο κάτω) τα οποία είχαν προσδιορισθεί από τις τελωνειακές αρχές και κατά των οποίων η Εταιρεία έχει ασκήσει προσφυγή αφού η Εταιρεία εκτιμά ότι δεν υπάρχει θεμελιωμένη φορολογικά βάση. Επιπλέον κατά τον εν λόγω έλεγχο καταλογίστηκαν φόροι ακινήτων συνολικού ύψους € 2,2 εκατ. για τα οποία η Εταιρεία έχει ασκήσει προσφυγές. Για τα ανωτέρω δεν έχει γίνει σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2011, αφού η Εταιρεία εκτιμά τη δικαίωσή της

Τον Ιανουάριο 2011 ολοκληρώθηκε ο έλεγχος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των χρήσεων 2003 έως 2006, κατόπιν του οποίου επιστράφηκε στην εταιρία το ποσό απαίτησης πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α. ύψους €26,4 εκατ. Επίσης εντός του 2011, ολοκληρώθηκε προσωρινός φορολογικός έλεγχος Φ.Π.Α. για τις χρήσεις 2010 και 2011 (έως Σεπτέμβριο), κατόπιν του οποίου βεβαιώθηκε στην εταιρία επιστρεπτέο ποσό πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α. ύψους €137 εκατ.

Η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε δεν έχει περαιώσει φορολογικά τις χρήσεις 2006 έως 2010. Έχουν ολοκληρωθεί προσωρινοί φορολογικοί έλεγχοι εισοδήματος για τις χρήσεις 2006 και 2008 χωρίς ιδιαίτερα ευρήματα, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη τακτικός φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2006 έως 2009.

Σε εξέλιξη είναι και φορολογικοί έλεγχοι για τις ακόλουθες θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου:

- Ελληνικά Καύσιμα (πρώην BP Ελλάς) – τακτικός έλεγχος για τις χρήσεις 2005 – 2009
- ΕΛΠΕΤ Βαλκανική – τακτικός έλεγχος για τις χρήσεις 2005 – 2009

Στο πλαίσιο προσωρινού φορολογικού ελέγχου ΦΠΑ για τη χρήση 2005 στη θυγατρική εταιρία ΒΑΡΔΑΞ, η οποία έχει την ιδιοκτησία και τη λειτουργία του αγωγού αργού πετρελαίου Θεσσαλονίκης-Σκοπίων, καταλογίστηκε ποσό ΦΠΑ πλέον προσαυξήσεων €6 εκατ. καθώς θεωρήθηκε ότι η δραστηριότητα της μεταφοράς αργού πετρελαίου δεν χαρακτηρίζεται ως εξαγωγική. Η εταιρεία είχε καταβάλει το ποσό του φόρου κατά την άσκηση προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου για ακύρωση της ανωτέρω πράξης και συμπεριέλαβε τα σχετικά ποσά στις λοιπές απαιτήσεις. Το δικαστήριο δικαίωσε την εταιρεία και το εν λόγω ποσό έχει ήδη βεβαιωθεί για επιστροφή. Επίσης ολοκληρώθηκε και ο προσωρινός έλεγχος ΦΠΑ της εταιρείας ΒΑΡΔΑΞ Α.Ε. για τις χρήσεις 2006 – 2010, βεβαιώνοντας το σύνολο των σχετικών ποσών για επιστροφή ύψους € 6,5 εκατ.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν σημαντικές φορολογικές επιβαρύνσεις από τους μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους πέρα από αυτές που αναφέρονται και συμπεριλαμβάνονται ήδη στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

γ. Η μητρική Εταιρεία έχει εκδώσει επιστολές διαβεβαιώσεων και εγγυητικές επιστολές προς τράπεζες για δάνεια που αυτές έχουν χορηγήσει σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες, το ανεξόφλητο υπόλοιπο των οποίων την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχεται στο ισόποσο των € 1.747 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2010: €1.801 εκατ.). Εξ' αυτών, ποσό €1.615 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2010: € 1.662) έχει συμπεριληφθεί στις ενοποιημένες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και εμφανίζεται στα αντίστοιχα κονδύλια των ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Επίσης, ο Όμιλος έχει εκδώσει ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές προς τρίτους ισόποσου €257 εκατ., κυρίως για την προμήθεια αργού πετρελαίου (31 Δεκεμβρίου 2010 €687 εκατ.).

δ. . Ύστερα από καταγγελίες της ΙΑΤΑ η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού ξεκίνησε έρευνα στην τιμολόγηση των καυσίμων πολιτικής αεροπορίας στην ελληνική αγορά. Σύμφωνα με το αποτέλεσμα της έρευνας η επιτροπή επέβαλε πρόστιμο τάξεως €9,4 εκατ. σε όλα τα ελληνικά διωλιστήρια. Το ποσοστό που αναλογεί στα Ελληνικά Πετρέλαια ανέρχεται €7,3 εκατ. και βασίζεται σε ένα ποσοστό των αντίστοιχων πωλήσεων του έτους που είχε προηγηθεί της έρευνας. Ο Όμιλος διατηρώντας τη θέση του ότι το σκεπτικό της απόφασης δεν έλαβε υπ' όψη κρίσιμα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στην έρευνα, άσκησε προσφυγή στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών. Παράλληλα ασκήθηκε και αίτηση αναστολής η οποία έγινε μερικώς δεκτή, δηλαδή ανεστάλη μεν η εφαρμογή των διαρθρωτικών μέτρων που επιβλήθηκαν με την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού μέχρι την 31 Αυγούστου 2007 (έκτοτε δε έχουν επέλθει οι αναγκαίες προσαρμογές), αλλά δεν ανεστάλη ως προς την πληρωμή του προστίμου το οποίο και κατεβλήθη. Ο Όμιλος εκτιμά ότι η τελική έκβαση της υπόθεσης δεν θα έχει οποιαδήποτε σημαντική επίδραση στα αποτελέσματά του. Η εκδίκαση της προσφυγής που είχε αρχικά ορισθεί για τις 27 Σεπτεμβρίου 2007 και ανεβλήθη για τις 17 Ιανουαρίου 2008, εκδικάστηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2008. Η εκδοθείσα απόφαση κάνει δεκτή επί μέρους την έφεση του Ομίλου και (α) μείωσε το πρόστιμο των €7,3 εκατ. κατά €1,5 εκατ. (β) ακύρωσε την εφαρμογή των διαρθρωτικών μέτρων που είχαν προσωρινά ανασταλεί ως άνω. Ο Όμιλος έχει ασκήσει αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας για το μέρος εκείνο της προσφυγής που δεν έγινε δεκτό, η οποία μετά από διαδοχικές αναβολές εκδικάστηκε στις 22 Ιουνίου 2011 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

ε. Εντός του 2008, παρελήφθησαν από το Δ'ΤΕΤΣ (πρώην Ζ'ΤΕΤΣ) Πειραιά καταλογιστικές πράξεις συνολικού ποσού περίπου €40 εκατ. για φερόμενα τελωνιακά «ελλείμματα» των φορολογικών αποθηκών της εταιρείας στις εγκαταστάσεις Ασπροπύργου και Ελευσίνας. Για τις παραπάνω πράξεις, κατατέθηκαν εμπρόθεσμα αντίστοιχες προσφυγές, ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς, για τις οποίες δεν έχει ακόμα προσδιορισθεί δικάσιμος. Σχετικοί έλεγχοι από ορκωτούς ελεγκτές, επιβεβαίωσαν ότι δεν υπάρχουν ελλείμματα στα αποθέματα, τα δε λογιστικά βιβλία της εταιρείας συμφωνούν με τις επίσημες απογραφές. Οι νομικοί σύμβουλοι της εταιρείας πλέον των ανωτέρω ουσιαστικών λόγων περί μη ύπαρξης ελλειμμάτων, έχουν προβάλλει νομίμως λόγους που αφορούν την παραγραφή των αξιώσεων του Τελωνείου.

στ. Παρόλο που δεν υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις στις ενδιάμεσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, οι θυγατρικές του εξωτερικού αντιμετωπίζουν μία σειρά από νομικές υποθέσεις σχετικές με φορολογικές ρυθμίσεις και μεταβολές στις τοπικές αδειοδοτήσεις. Τέτοια περίπτωση αφορά στην υπόθεση σχετικά με τις εγκαταστάσεις δεξαμενών της JugopetrolADKotor στο Μαυροβούνιο. Πιο συγκεκριμένα, μετά την ολοκλήρωση του διεθνούς διαγωνισμού και την επακόλουθη σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών της JugopetrolADKotor το 2002, η ιδιοκτησία και χρήση ενός μέρους των αποθηκευτικών χώρων της εταιρείας παραμένει υπό δικαστική διένεξη, αναφορικά με την αποθήκευση στρατηγικών αποθεμάτων ασφαλείας. Ο Όμιλος έχει προσφύγει στα τοπικά δικαστήρια, ενώ μελετά και την προσφυγή σε διεθνή δικαιοδοτικά όργανα για την προστασία της επενδύσεώς του. Η Διοίκηση εκτιμά ότι η δικαστική διαμάχη δεν θα καταλήξει σε σημαντικές επιπλέον επιβαρύνσεις για τη θυγατρική της εταιρεία, πέρα από αυτές που αναφέρονται και συμπεριλαμβάνονται ήδη στις ενδιάμεσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

33 Δεσμεύσεις και συμβατικές υποχρεώσεις

Οι σημαντικότερες συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου αφορούν σε δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές επενδύσεις συνολικού ποσού €324 εκατ.(31 Δεκεμβρίου 2010: €559 εκατ.), εκ των οποίων €166 εκατ. σχετίζονται με το πρόγραμμα αναβάθμισης του διωλιστηρίου της Ελευσίνας.

34 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρεώσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Πωλήσεις)	574.891	421.105
Χρεώσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Κόστος Πωληθέντων)	64.207	49.198
	639.099	470.303
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκέμβριος 2010
Υπόλοιπο από συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις)	278.849	301.402
Υπόλοιπο σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις)	52.961	196.167
	331.810	497.569
	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Χρεώσεις απο αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου	3.613	4.450

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη έχουν γίνει με τους συνήθεις εμπορικούς όρους που ακολουθεί ο Όμιλος για αντίστοιχες συναλλαγές με τρίτους. Συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένες εταιρείες αφορούν τα εξής:

Συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένες εταιρείες αφορούν τα εξής:

α) Συνδεδεμένα μέρη που τελούν υπό κοινό έλεγχο με τον Όμιλο λόγω της κοινής συμμετοχής του Δημοσίου:

- Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ)
- Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις

β) Χρηματοοικονομικά ιδρύματα (συμπεριλαμβανομένων και των θυγατρικών τους) που τελούν υπό κοινό έλεγχο με τον Όμιλο λόγω της κοινής συμμετοχής του Δημοσίου. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, οι εν λόγω δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου ανήλθαν σε €644 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2010: €408 εκατ.) και αφορούσαν υποχρεώσεις προς τις ακόλουθες συνδεδεμένες τράπεζες:

- Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος
- Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος

γ) Κοινοπραξίες με τρίτους σχετικές με την από κοινού έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό:

- STPCSeaofThrace (Ελλάδα, Θρακικό πέλαγος)
- Melrose – Kuwait Energy – Beach Petroleum (Αίγυπτος, Mesaha)
- VEGAS Oil & Gas (Αίγυπτος, West Obayed)
- Medusa (Μαυροβούνιο)
- Edison (Μαυροβούνιο, Ulcinj)

δ) Συνδεδεμένες Εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης:

- Εταιρεία Αγωγού Καυσίμων Αεροδρομίου Αθηνών (ΕΑΚΑΑ)
- Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ)
- Αρτέμιους Α.Ε.
- Spata Aviation Fuel Company S.A. (SAFCO)
- Elpedison B.V.
- ΕΛΠΕ Θράκη
- BIONTIZEΛ ΑΕ.
- D.M.E.P./ OTSM

ε) Χρηματοοικονομικά ιδρύματα (συμπεριλαμβανομένων και των θυγατρικών τους) στα οποία ασκείται έλεγχος από μέρη που κρατούν σημαντικό μερίδιο στο μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, οι εν λόγω δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου ανήλθαν σε €636 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2010: €580 εκατ.) και αφορούσαν υποχρεώσεις προς τις ακόλουθες συνδεδεμένες τράπεζες:

- EFGEurobankErgasias A.E.

στ) Επιχειρήσεις στις οποίες ασκείται έλεγχος από μέρη που κρατούν σημαντικό μερίδιο στο μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου.

- Private Sea Marine Services (πρώην Lamda Shipyards)

35 Κύριες θυγατρικές, συνδεδεμένες εταιρείες και κοινοπραξίες που ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Έδρα Εταιρείας	Ποσοστό συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης
ΕΚΟ Α.Ε	Εμπορική	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ Α.Ε.	Εμπορική	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟΤΑ ΚΩ	Εμπορική	ΕΛΛΑΔΑ	49,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΚΑΛΥΨΩ	Εμπορική	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΑΘΗΝΑ Α.Ε	Ναυτιλιακή	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΑΡΤΕΜΙΣ Α.Ε	Ναυτιλιακή	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΔΗΜΗΡΑ Α.Ε	Ναυτιλιακή	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΗΡΑ Α.Ε	Ναυτιλιακή	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΑΦΡΟΔΙΤΗ Α.Ε	Ναυτιλιακή	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	Εμπορική	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΣΕΡΒΙΑ AD	Εμπορική	ΣΕΡΒΙΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL	Μητρική υποομίλου	ΑΥΣΤΡΙΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ ΚΥΠΡΟΣ	Εμπορική	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
RAMOIL S.A.	Εμπορική	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
HELLENIC PETROLEUM BULGARIA (HOLDINGS) LTD	Παροχή υπηρεσιών	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
HELLENIC PETROLEUM BULGARIA PROPERTIES LTD	Εμπορική	CYPRUS	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
HELLENIC PETROLEUM SERBIA (HOLDINGS) LTD	Παροχή υπηρεσιών	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
JUGOPETROL AD KOTOR	Εμπορική	ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	54,35%	ΠΛΗΡΗΣ
GLOBAL ALBANIA A.E	Εμπορική	ΑΛΒΑΝΙΑ	99,96%	ΠΛΗΡΗΣ
ELDA PETROL ALBANIA	Εμπορική	ΑΛΒΑΝΙΑ	99,96%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕΤ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ Α.Ε.	Μητρική υποομίλου	ΕΛΛΑΔΑ	63,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΒΑΡΔΑΞ Α.Ε.	Αγωγός πετρελαίου	ΕΛΛΑΔΑ	50,40%	ΠΛΗΡΗΣ
ΟΚΤΑ CRUDE OIL REFINERY A.D	Δύλιση	ΣΚΟΠΙΑ	51,35%	ΠΛΗΡΗΣ
ΑΣΠΡΟΦΟΣ Α.Ε.	Μηχανολογική	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΝΤΙΑΞΟΝ Α.Ε.	Πετροχημικά	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε.	Ναυτιλιακή	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΑΠΟΛΛΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε.	Ναυτιλιακή	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
HELLENIC PETROLEUM FINANCE PLC	Χρηματοοικον. Υπηρεσίες	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.	Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.	Ενέργεια	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ-ΛΑΡΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΙΩΝ Α.Ε.	Ενέργεια	ΕΛΛΑΔΑ	51,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ-ΛΑΡΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΚΚΙΝΟΥ Α.Ε.	Ενέργεια	ΕΛΛΑΔΑ	51,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ELPEDISON B.V.	Ενέργεια	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	50,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
SAFCO AE	Εφοδιασμός Αεροδρομίου	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
ΔΕΠΑ Α.Ε.	Φυσικό Αέριο	ΕΛΛΑΔΑ	35,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
ARTENIUS HELLAS S.A.(ΠΡΩΗΝ V.P.I. S.A.)	Πετροχημικά	ΕΛΛΑΔΑ	35,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
Ε.Α.Κ.Α.Α	Αγωγός πετρελαίου	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
ΕΛΠΕ ΘΡΑΚΗ Α.Ε.	Αγωγός πετρελαίου	ΕΛΛΑΔΑ	25,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
ΒΙΟΝΤΙΖΕΑ Α.Ε.	Αγωγός πετρελαίου	ΕΛΛΑΔΑ	25,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
Δ.Μ.Ε.Π. HoldCo	Μητρική υποομίλου	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	48,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
OTSM	Εμπορία Πετρελαιοειδών	ΕΛΛΑΔΑ	48,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

Το 2011, η εταιρεία ΕΛΠΕΤ Βαλκανική (κατά 63% θυγατρική του Ομίλου) και η Βάρδαξ Α.Ε (80% θυγατρική του Ομίλου) προχώρησαν σε μείωση του μετοχικού τους κεφαλαίου, κατά €22,6 εκατ. και €23,0 εκατ. αντίστοιχα. Η επίδραση στους μετόχους μειοψηφίας ύψους €13,0 εκατ. εμφανίζεται στη Κατάσταση μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων.

36 Άλλα σημαντικά γεγονότα

Η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. ανακοίνωσε τον Ιούλιο 2011 την αποχώρησή της από την αγορά της Γεωργίας με τη μεταβίβαση του 100% των μετοχών της θυγατρικής της εταιρείας, HellenicPetroleum Georgia (Holdings) Limited, κατόχου του 100% των εταιρικών μεριδίων της εταιρείας ΕΚΟ GeorgiaLtd με έδρα στη Γεωργία – η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα εμπορίας καυσίμων μέσω δικτύου 20 πρατηρίων – στην εταιρεία EnergySolutionsInvestmentsInc. Η πώληση εντάσσεται στο πλαίσιο υλοποίησης της στρατηγικής του Ομίλου

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

για εστιασμό σε γεωγραφικές περιοχές με στρατηγικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και αγορές στις οποίες είναι εφικτή η μεγιστοποίηση του οφέλους από την υπάρχουσα υποδομή διύλισης του Ομίλου.

Το τίμημα της συναλλαγής ανήλθε σε περίπου €6,6 εκατ. Η επίπτωση της προαναφερθείσας πώλησης στα αποτελέσματα του Ομίλου παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2010
Τίμημα που εισπράχθηκε σε μετρητά	6.571	-
Λογιστική αξία ιδίων κεφαλαίων που πωλήθηκαν	(5.393)	-
Κέρδος από πώληση που περιλαμβάνεται στα λοιπά έσοδα	1.178	-

37 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 31 Ιανουαρίου του 2012, ενέκρινε Μνημόνιο Συνεργασίας με την Ελληνική Κυβέρνηση (βασικός μέτοχος του Ομίλου ΔΕΠΑ), μέσω του οποίου συμφωνήθηκε η συμμετοχή του Ομίλου ΕΛΠΕ σε κοινή προσπάθεια πώλησης της 35% επένδυσής του στον Όμιλο ΔΕΠΑ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2011, το υπόλοιπο της επένδυσης στον Όμιλο ΔΕΠΑ ανήλθε σε €526 εκατ. Η απόφαση για τελική πώληση της επένδυσης θα ληφθεί από νέα Γενική Συνέλευση των μετόχων. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν τελικές δεσμεύσεις για την πώληση αυτή, ο Όμιλος θεωρεί, ότι η επένδυσή του στον Όμιλο ΔΕΠΑ πρέπει να συνεχίσει να παρουσιάζεται, ως “Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις” στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.